

FOLKEKIRKENS
UDDANNELSES- OG VIDENSCENTER

Præster i folkekirken 2025 -Tal og tendenser

FOLKEKIRKEN

KØBENHAVN • LØGUMKLOSTER • AARHUS • FUV@KM.DK • WWW.FKUV.DK
EAN.NR. 5798 000 84 23 42 • CVR.NR. 25 96 18 38

Forfattere: Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenters kirkestatistikteam - Bjarke Schönwandt
Mortensen og Karen Marie Søj Leth-Nissen

Udgave: Maj 2025

© Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter, København

FOLKEKIRKENS
UDDANNELSES- OG VIDENSCENTER

Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

Farvergade 27F

1463 København K

www.fkuv.dk

S. 2 - Præster i folkekirken 2025 – tal og tendenser

Indholdsfortegnelse

1. Liste over figurer	5
2. Liste over tabeller	6
3. Indledning	7
4. Teologiuddannelserne	8
4.1 Bacheloruddannelserne	9
4.1.1 Antal ansøgere til bacheloruddannelserne.....	9
4.1.2 Tilgang til bacheloruddannelserne	11
4.1.3 Bestanden på bacheloruddannelserne.....	12
4.1.4 Frafald i første studieår på bacheloruddannelserne	13
4.1.5 Afbrudte uddannelsesforløb på bacheloruddannelserne.....	14
4.1.6 Bachelorproduktionen	15
4.2 Kandidatuddannelserne.....	15
4.2.1 Dimensionering af kandidatuddannelserne.....	15
4.2.2 Tilgangen til kandidatuddannelserne.....	16
4.2.3 Bestanden på kandidatuddannelserne.....	17
4.2.4 Afbrudte uddannelsesforløb på kandidatuddannelserne	18
4.2.5 Kandidatproduktionen.....	19
4.2.6 Kandidaternes ledighed 4. til 7. kvartal	20
5. §1a uddannelsesforløbet.....	22
5.1 Ansøgninger og uddannelsesplaner.....	22
5.2 Optagelse og tompladser på universiteterne	23
5.2.1 §1a-studerende på Aarhus Universitet	23
5.2.2 §1a-studerende på Københavns Universitet.....	24
6. Pastorseminarieuddannelsen.....	25
6.1 Attesterede fra pastorseminarieuddannelsen fordelt på baggrund og uddannelsessted	26
6.2 Periode fra teologisk kandidatuddannelse til pastorseminarieuddannelse.....	27
6.3 Produktionen af attesterede fra pastorseminarieuddannelsen	29
6.4 Attesterede fra pastorseminarieuddannelsen efter køn	31
6.5 Attesterede fra pastorseminarieuddannelsen efter alder.....	32
7. Samtlige teologer.....	35
7.1 Antallet af teologer og deres aldersfordeling.....	35
7.1.1 Samtlige teologer i forhold til teologer i den erhvervsaktive alder.....	35
7.1.2 Teologernes aldersfordeling.....	36
7.2 Hvor bor teologerne?	37
7.2.1 Hvilke regioner bor teologerne i?.....	37

7.2.2 Hvilke kommuner bor teologerne i?.....	39
7.3 Hvilke brancher arbejder teologerne i?.....	41
8. Folkekirkens præster - køn, alder og ansættelseskvoter	42
8.1 Antallet af præster.....	42
8.2 Præsternes ansættelseskvoter	43
8.3 Kønsfordeling.....	43
8.4 Aldersfordeling.....	44
9. Balance mellem tilgang og afgang i præstestanden	45
9.1 Analysens fund.....	46
9.2 Bag om fundene	47
10. Antal præster, som går på pension de kommende år.....	48
11. Bilag.....	49
11.1 Mere om dimensioneringen.....	49
11.2 Metodebilag til analysen af balance ml. afgang og tilgang	49
11.2.1 Overordnet om metoden	49
11.2.2 Særligt om fremskrivningen af præstestanden.....	50
11.2.3 Særligt om estimatet af præstepensioner	50

1. Liste over figurer

Figur 1: Antal ansøgere i alt til bacheloruddannelserne i teologi.....	9
Figur 2: Antal ansøgninger til bacheloruddannelserne med teologi som 1. prioritet.....	10
Figur 3: Bachelortilgang fordelt på universiteterne.....	11
Figur 4: Bestand fordelt på universiteterne.....	12
Figur 5: Frafald på første studieår i procent.....	13
Figur 6: Afbrudte uddannelsesforløb fordelt på universiteterne	14
Figur 7: Bachelorproduktion fordelt på universiteterne.....	15
Figur 8: Kandidattilgang fordelt på universiteterne	16
Figur 9: Bestand fordelt på universiteterne.....	17
Figur 10: Afbrudte uddannelsesforløb på kandidatuddannelserne	18
Figur 11: Kandidatproduktion fordelt på universiteterne	19
Figur 12: Ledighed - 4. til 7. kvartal fordelt på universiteter	20
Figur 13: Ledighed 4. til 7. kvartal for alle videregående uddannelser overfor humanistiske kandidater og teologer.....	21
Figur 15: Attesterede fra pastoralseminarieuddannelsen 2010-2024.....	30
Figur 18: Aldersfordeling på pastoralseminarieuddannelsen over tid, aldersgrupper i procent.....	33
Figur 19: Samlet antal teologer i forhold til teologer i erhvervsaktiv alder, over tid.....	35
Figur 20: Teologers aldersfordeling, i aldersgrupper.....	36
Figur 21: Antal teologer fordelt på bopælsregion, hhv. 2008 og 2022.....	37
Figur 22: Teologer og samtlige kandidater fordelt på bopælsregion 2022.....	38
Figur 23: Teologer fordelt på branche	41
Figur 24: Antal præster inklusive vikarer fra 2018 til 2025.....	42
Figur 25: Præsternes kønsfordeling i 1993 og 2025.....	43
Figur 26: Aldersfordeling (på år) af præster i 1993 og 2024	44

2. Liste over tabeller

Tabel 1: Antal ansøgninger, afslag og uddannelsesplaner	22
Tabel 2: §1a-studerende på Aarhus Universitet efterår 2024	23
Tabel 3: §1a-studerende på Aarhus Universitet forår 2025	23
Tabel 4: §1a-studerende på Københavns Universitet efterår 2024.....	24
Tabel 5: §1a-studerende på Københavns Universitet forår 2025	24
Tabel 6: Gennemsnit for attererede fra pastoralseminarieuddannelsen.....	26
Tabel 7: Attererede fra pastoralseminarieuddannelsen fordelt på optagelsesordninger, 2024	27
Tabel 8: Periode fra kandidatuddannelse til optagelse på pastoralseminarieuddannelsen 2024.....	27
Tabel 9: Periode fra kandidatuddannelse til pastoral-seminarieuddannelse 2021-2023	28
Tabel 10: Teologernes geografiske placering, 2021, 1/2	39
Tabel 11: Teologernes geografiske placering, 2021, 2/2	40
Tabel 12: Antal præstestillinger fordelt på kvoter.....	43
Tabel 13: Præsters aldersfordeling.....	44
Tabel 14: Antal pensioneringer 2025-2035.....	48

3. Indledning

Gennem de seneste år har en del af folkekirkens menighedsråd og stifter haft udfordringer med at besætte ledige embeder med kvalificerede teologiske kandidater og præster. Biskopperne og By-, Land- og Kirkeministeriet er opmærksomme på, at folkekirken står overfor en periode med præstemangel, og har derfor anmodet Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter om at følge udviklingen i folkekirkens præstestand gennem oversigter og særskilte analyser.

Rapporten her præsenterer en række forskellige perspektiver på præstestandens udvikling, og bygger på de forskellige kilder, vi har til rådighed på feltet, nemlig tal fra Uddannelses- og Forskningsministeriet, universiteterne, pastoralseminarieuddannelsen og Folkekirkens IT's løndatabase (FLØS). Rapporten er struktureret som et opslagsværk med korte afsnit, der hver gennemgår én statistik som fx udviklingen i antallet af teologistuderende, præster m.m. Vi giver i hvert afsnit en overordnet redegørelse for statistikken og henviser til andre kapitler, hvis de kan informere læsningen af en statistik. I sin natur giver rapporten primært overblik og ikke dybdegående analyser, og vi præsenterer derfor ikke et samlende narrativ, som udlægger og analyserer statistikkerne.

Kapitlerne er sorteret, så de følger vejen til præsteembedet. Vi starter med at gennemgå tallene om de teologiske uddannelser og §1a-uddannelsen, som også giver adgang til præsteembede i folkekirken. Herefter gennemgår vi tal fra pastoralseminarieuddannelsen, efterfulgt af et afsnit om samtlige teologiske kandidater i samfundet. Til sidst gennemgår vi præstestanden og undersøger, hvorvidt pastoralseminarieuddannelsen uddanner nok præster til at opretholde præstestandens nuværende størrelse over tid.

I årets rapport har vi ikke en oversigt over genopslag af præstestillinger med. Vi er i gang med at udvikle en ny metode til at undersøge genopslagene.

Tallene bag rapporten kan fås ved at kontakte Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter.

4. Teologiuddannelserne

Udgangspunktet for at søge præsteembede i folkekirken er for langt de flestes vedkommende en kandidatgrad i teologi fra enten Københavns Universitet eller Aarhus Universitet.

Fra 2021 har det været muligt at blive præst via §1a-ordningen. Ordningen henvender sig til personer, som allerede har en kandidatgrad, og består i et supplerende uddannelsesforløb i teologi.¹ Vi behandler §1a særskilt i afsnit 5.

Vi indleder rapporten med en gennemgang af statistikker for ansøgere, optag og samlet antal studerende på bachelor- og kandidatuddannelserne i teologi.

Kort opsummering af kapitlet:

- Tilgangen af bachelorstuderende i teologi (optag på en teologisk bachelor) er faldet fra 207 personer i 2010 til 159 personer i 2024. Nedgangen dækker dog over en mindre stigning i tallene siden 2022.
- Bachelorbestanden, dvs. antallet af indskrevne bachelorstuderende, er faldet til 505 i 2024, efter at den i en årrække har ligget på et niveau mellem ca. 530 til 550 personer siden 2016.
- Frafaldet inden for første studieår på bacheloruddannelserne toppede i 2015 med omkring 40 %, faldt de efterfølgende to år og har ligget nogenlunde stabilt siden. I 2023 steg den dog på Københavns Universitet til 29,6 %, hvilket er det højeste for universitetet siden 2015.
- Siden 2015 er der uddannet ca. 73 bachelorer om året, med 81 i 2024. Antallet af uddannede bachelorer i 2024 var det 3. højeste i perioden 2010-2024.
- Kandidatbestanden, dvs. antallet af indskrevne kandidatstuderende, har siden 2019 ligget relativt stabilt på omkring 180. I 2024 var den på 190 studerende i alt.
- Siden 2015 er der uddannet ca. 70 kandidater, med 71 i 2024.
- Nyuddannede teologers ledighed har svinget omkring det samme niveau som humanisters, hvilket er omkring 20 %. Efter et dyk for kandidater fra 2021, ligger ledigheden for teologiske kandidater uddannet i 2022 igen på niveau med humanisternes på 16,1 %. Sammenlignet med samtlige nyuddannede med en videregående uddannelse har både humanisterne og teologerne generelt højere ledighed.

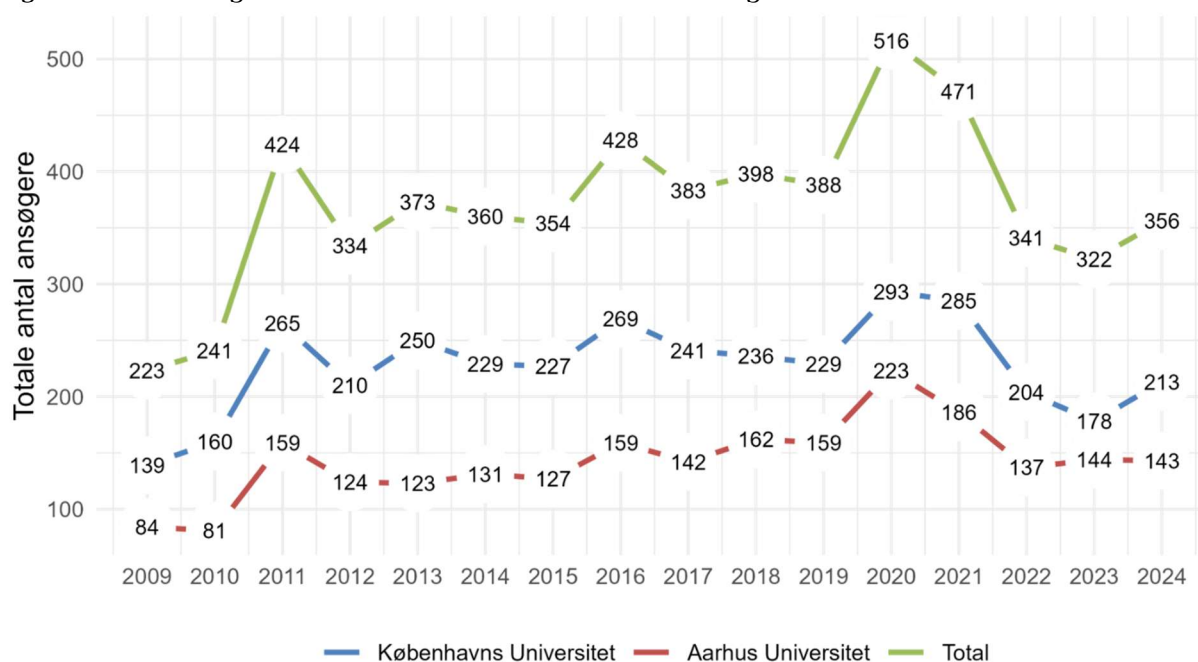
¹ Kilde: <https://www.km.dk/præstemangel>

4.1 Bacheloruddannelserne

4.1.1 Antal ansøgere til bacheloruddannelserne

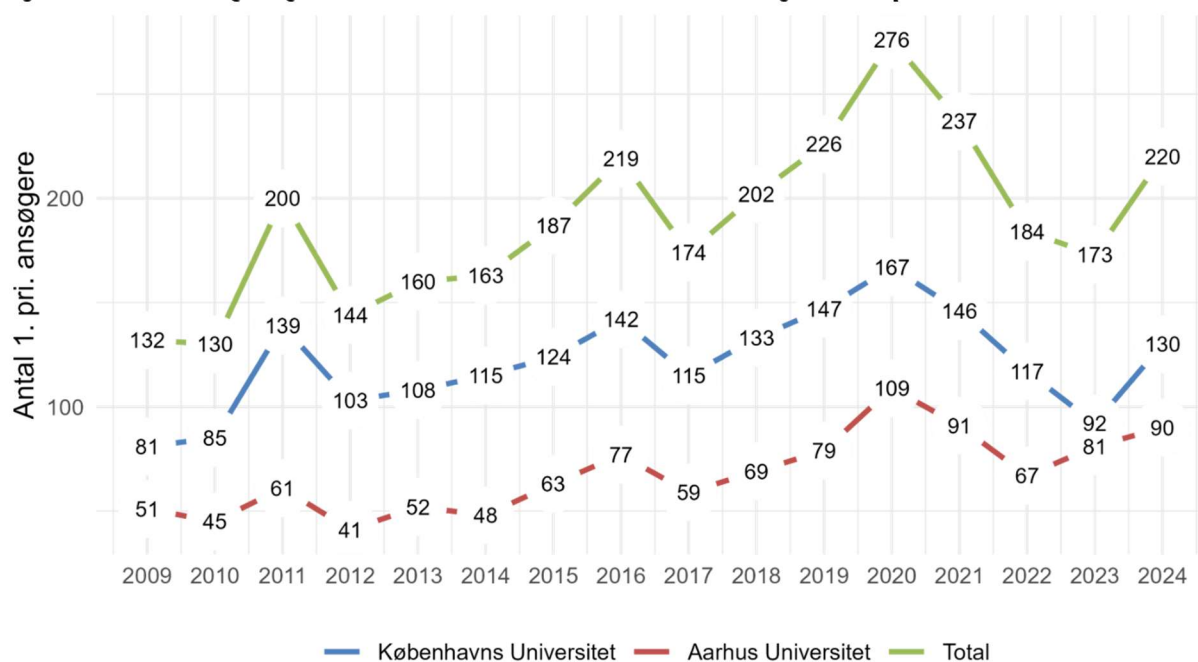
Figur 1 og Figur 2 viser henholdsvis udviklingen i det samlede antal ansøgere til de teologiske bacheloruddannelser og udviklingen i antallet af 1. prioritet ansøgninger til uddannelserne. Antallet af ansøgninger toppe i begge figurer i år 2020 med i alt 516 ansøgninger og 276 1. prioritet ansøgninger, hvorefter det er faldet igen til det tidligere niveau. I 2024 var der således i alt 356 ansøgninger til bacheloruddannelserne, hvoraf de 220 ansøgninger var 1. prioritetsansøgninger, se Figur 2 på næste side. Fra 2023 til 2024 er antallet af ansøgninger med 1. prioritet steget fra 173 til 220.

Figur 1: Antal ansøgere i alt til bacheloruddannelserne i teologi

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Figur 2: Antal ansøgninger til bacheloruddannelserne med teologi som 1. prioritet

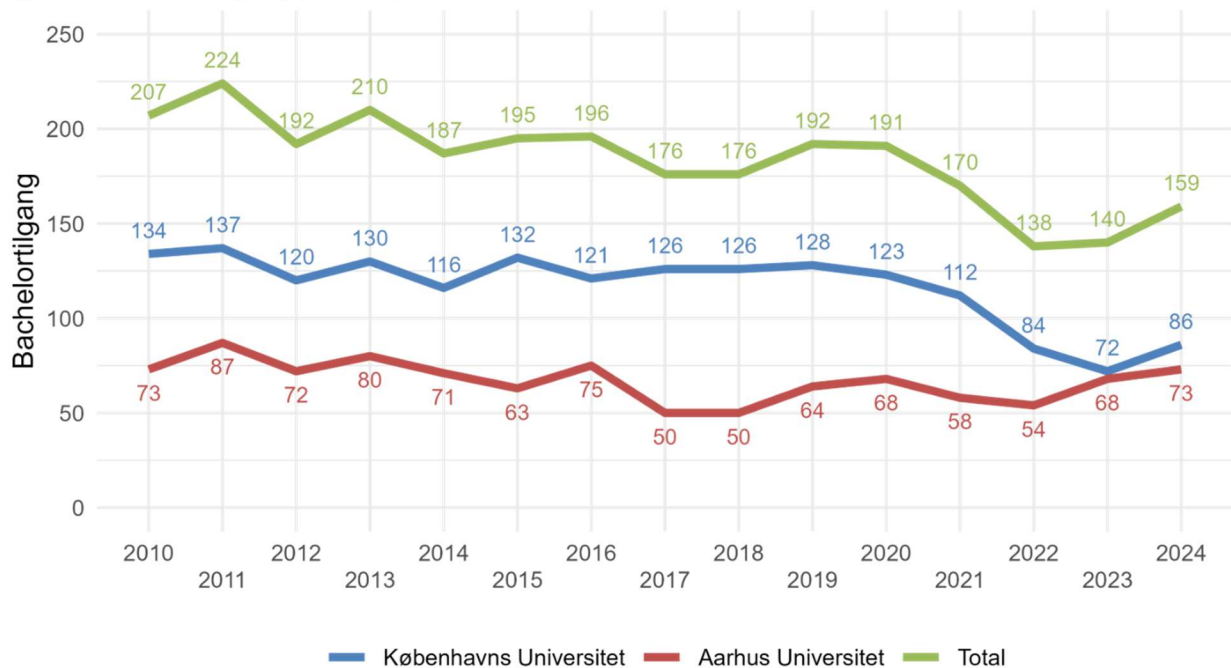

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

4.1.2 Tilgang til bacheloruddannelserne

Figur 3 viser, hvor mange nye studerende der årligt begynder på en teologisk bacheloruddannelse.² Tilgangen var relativt stabil fra 2010 til 2020, om end svagt nedadgående. I 2022 faldt tilgangen markant, hvilket kan forklares med, at universiteterne indførte et minimumsgennemsnit på karakteren 6 for at læse teologi. Yderligere blev universiteterne fra 2022 pålagt en regionalisering og dermed udflytning af studiepladser. På Københavns Universitet er dette bl.a. udmøntet som en nedskæring af studiepladser på teologi frem mod 2030.³ I 2024 er den samlede tilgang steget fra det lave niveau i 2022 og 2023, men det dækker over to forskellige udviklinger. Antallet af nye studerende på Aarhus Universitet er nu det højeste siden 2016, 73, mens tilgangen på Københavns Universitet er steget til 2022-niveauet, 86, men stadig lavere end alle år fra 2010-2021.

Figur 3: Bachelortilgang fordelt på universiteterne

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

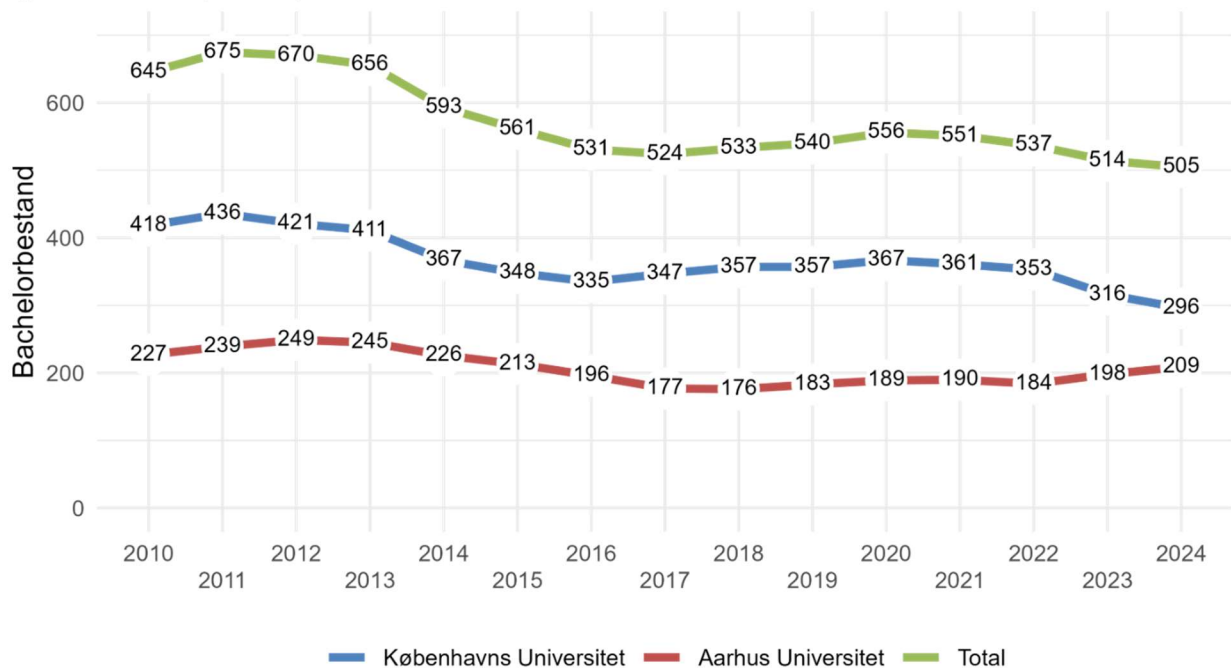
²Definition af tilgang: Antal personer, som påbegynder uddannelsen. Tidspunkt for uddannelsesaktivitet opgjort på tværsnitsår, hvor fx 2010 dækker over perioden 1/10-2009 – 30/9-2010. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-tal-om-de-studerende.pdf>

³ Kilde: <https://ufm.dk/lovstof/politiske-aftaler/aftale-om-flere-og-bedre-uddannelsesmuligheder-i-hele-danmark/bedre-muligheder-for-uddannelse-i-hele-danmark/implementering-af-flere-og-bedre-uddannelsesmuligheder-i-hele-danmark>

4.1.3 Bestanden på bacheloruddannelserne

Figur 4 viser, hvor mange der var indskrevet på bacheloruddannelserne per 30. september i årene 2010 til 2024.⁴ Vi ser en nedgang fra omkring 2013 og frem til 2017, hvorefter bestanden finder et mere stabilt leje. Udviklingen falder sammen med indfasningen af fremdriftsreformen.⁵ Bag reformen lå et politisk ønske om at få de studerende hurtigere gennem uddannelsen og ud på arbejdsmarkedet. I 2014, da reformen først blev indfaset, blev de studerende automatisk tilmeldt fag og eksamener svarende til et fuldt semester. Reformen blev dog ændret i slutningen af 2015, og fra studieåret 2016/2017 har universiteterne i et vist omfang selv haft mulighed for at udforme studiereglerne. Siden 2020 er bestanden faldet svagt, hvilket især er drevet af den lavere tilgang på Københavns Universitet. Bestanden på Aarhus Universitet er i samme periode steget svagt.

Figur 4: Bestand fordelt på universiteterne

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

⁴ Definition af bachelorbestand: Antal personer, der er i gang med uddannelsen per 30/9. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-tal-om-de-studerende.pdf>

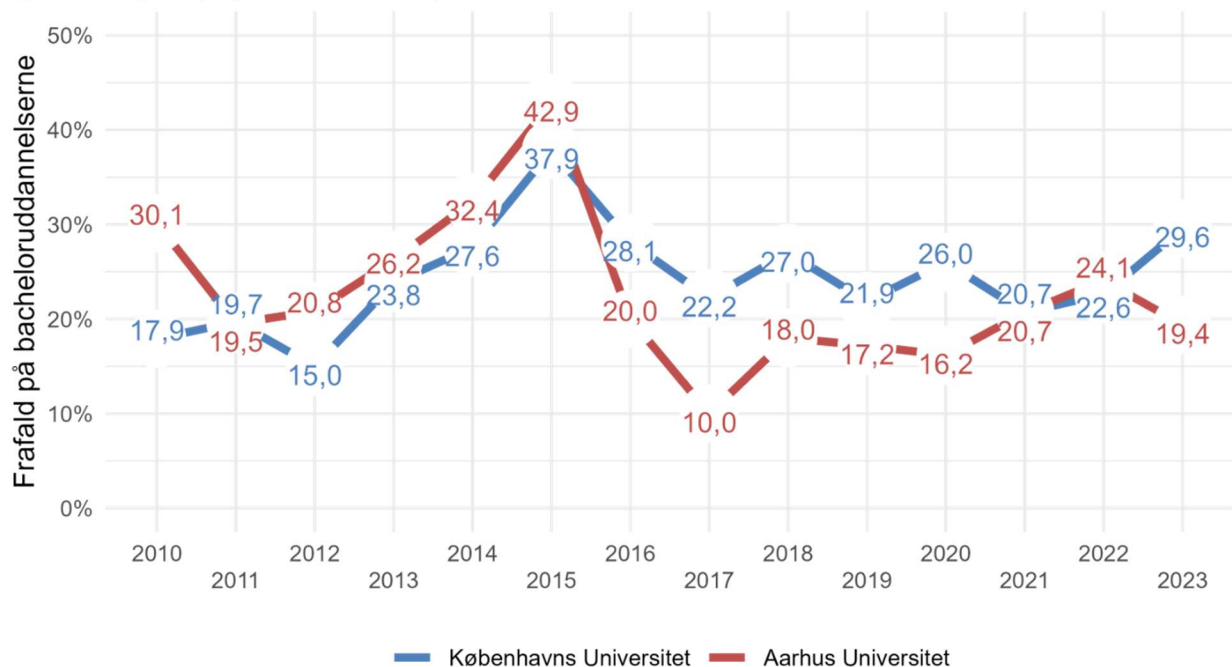
⁵ Kilde: <https://jyllands-posten.dk/indland/ECE10969440/fakta-fremdriftsreform-skal-faa-studerende-hurtigere-igennem/>

4.1.4 Frafald i første studieår på bacheloruddannelserne

Frafaldsprocenten beskriver andelen af studerende, der stopper på deres uddannelse inden for det første år.⁶ Frafaldsprocenten opgøres kun for det år, hvor de studerende begyndte på bacheloruddannelsen. Den steg markant for begge universiteter fra 2012 til 2015 (fra 20,8 % til 42,9 % for Aarhus Universitet og fra 15 % til 37,9 % for Københavns Universitet). De store stigninger fra 2012 til 2015 falder sammen med, at fremdriftsreformen blev indført i 2014.⁷ Se afsnit 4.1.3 for mere information om fremdriftsreformen.

Frem til 2017 faldt frafaldsprocenten igen, hvorefter den stabiliserede sig omkring 18 % for Aarhus Universitet og 24 % for Københavns Universitet. I 2023, som er den nyeste opgørelse, lå frafaldet på 19,4 % for Aarhus Universitet og 29,6 % for Københavns Universitet. Det er værd at bemærke, at små udsving i fx antal afbrudte uddannelsesforløb eller optag på de teologiske uddannelser kan have relativt stor betydning for frafaldet i procent, da det ikke er særlig store tal. Frafaldsprocenten på Københavns Universitet i 2023 er derfor ikke nødvendigvis udtryk for en ny tendens.

Figur 5: Frafald på første studieår i procent

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

⁶ Definition: Med procent frafaldne studerende beregnes andelen af en årlig tilgang af studerende, der holder op på uddannelsen inden for første år efter studiestart. Årstallet angiver tilgangsåret, altså året, hvor den studerende blev optaget på uddannelsen. Ved tilgang forstås antal personer, som er startet på institutionen/uddannelsen i perioden 1. oktober året før til 30. september i året. Således måles frafaldet i fx 2018 for personer, der er tilgået uddannelsen i 2018 (1. oktober 2017 - 30. september 2018). Personer, som efter frafald på en uddannelse, påbegynder en anden uddannelse inden for perioden, tæller med i frafaldsprocenten. Personer, der falder fra en uddannelse og påbegynder samme uddannelse på samme eller anden institution inden for de første 13 måneder, tæller ikke med i frafaldsprocenten. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-frafald.pdf> samt mailkorrespondance med Uddannelses- og Forskningsministeriet.

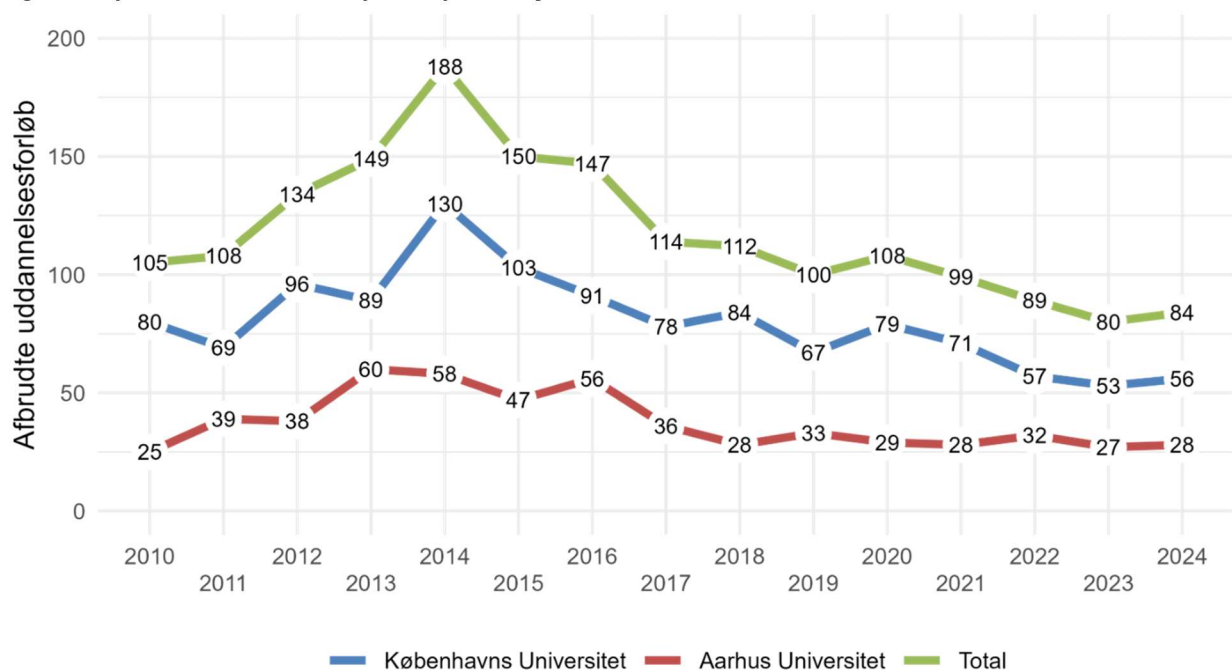
⁷ Kilde: <https://jyllands-posten.dk/indland/ECE10969440/fakta-fremdriftsreform-skal-faa-studerende-hurtigere-igennem/>

4.1.5 Afbrudte uddannelsesforløb på bacheloruddannelserne

Antallet af afbrudte uddannelsesforløb beskriver, hvor mange studerende, der stoppede på deres uddannelse i et givent år. Tallet for afbrudte uddannelsesforløb forholder sig således til kalenderåret og ikke – som den forrige statistik – til det år, hvor den studerende påbegyndte sin uddannelse.⁸ Opgørelsen over antallet af afbrudte uddannelsesforløb giver derfor indsigt i, hvordan frafaldet udvikler sig gennem hele bacheloruddannelsen og ikke blot det første studieår.

Vi kan se en stigning for den periode, hvor fremdriftsreformen blev indført, men efter 2014 ser vi et næsten kontinuerligt fald i antal afbrudte uddannelsesforløb.⁹ I 2024 så vi et fortsat relativt lavt antal afbrudte uddannelsesforløb. I alt 84 afbrød deres uddannelse, hvilket er 4 flere end 2023, som var tidsseriens år med færrest afbrydelser.

Figur 6: Afbrudte uddannelsesforløb fordelt på universiteterne

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

⁸ Definition: Antal personer, der har afbrudt deres uddannelsesforløb. Personer, der afbryder en uddannelse og inden for de næste 13 måneder påbegynder samme uddannelse, anses ikke for afbrudte. Det er irrelevant, om de efterfølgende beslutter sig for at skifte til en anden uddannelse eller om de helt stopper i uddannelsessystemet. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-tal-om-de-studerende.pdf> samt mailkorrespondance med Uddannelses- og Forskningsministeriet.

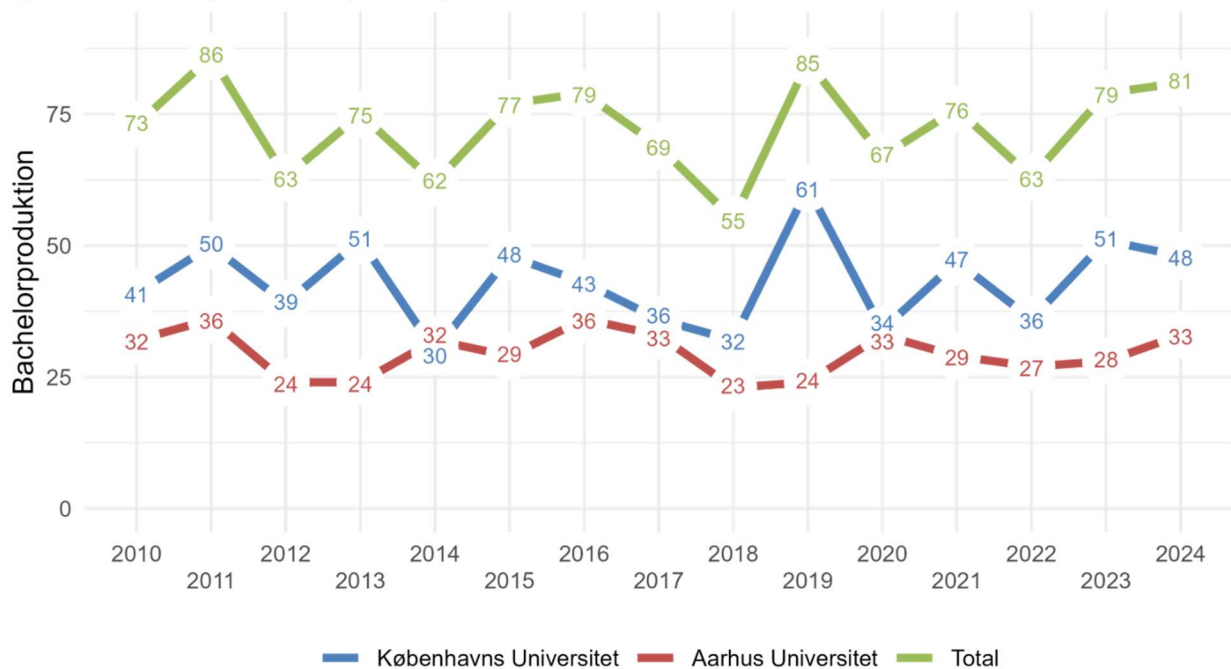
⁹ Se afsnit 4.1.3 – Bestanden på bacheloruddannelserne for mere om fremdriftsreformen.

4.1.6 Bachelorproduktionen

Figur 7 viser hvor mange studerende, der har afsluttet deres bachelor, fordelt på år.¹⁰ Over de sidste 15 år har der været flere udsving i bachelorproduktionen, men gennemsnitligt er der uddannet 73 bachelorer om året i perioden. I 2024 blev der sammenlagt færdiguddannet 81 bachelorer: 48 på Københavns Universitet og 33 på Aarhus Universitet.

Københavns Universitet har flest bachelorstuderende, og producerer flere bachelorer i teologi end Aarhus Universitet. Københavns Universitets produktion af bachelorer var usædvanlig høj i 2019. Ifølge Københavns Universitet er dette sandsynligvis et udtryk for, at de op til 2019 så en tendens til, at et antal studerende udsatte deres studieafslutning.

Figur 7: Bachelorproduktion fordelt på universiteterne

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

4.2 Kandidatuddannelserne

4.2.1 Dimensionering af kandidatuddannelserne

Dimensionering er en mekanisme, som Uddannelses- og Forskningsministeriet anvender til at sikre, at uddannelser med systematisk overledighed ikke optager flere studerende, end der er arbejdspladser til.¹¹ Systematisk overledighed defineres således: Hvis studerende fra en uddannelse har mere end to procentpoints højere ledighed i mindst syv ud af ti år end ledigheden blandt samtlige

¹⁰ Definition: Antal personer, som fuldfører bacheloruddannelsen. Tidspunkt for uddannelsesaktivitet opgjort på tværsnitsår, hvor fx 2010 dækker over perioden 1/10-2009 – 30/9-2010. Kilde: <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/statistikdokumentation/bachelor-og-lange-videregaaende-uddannelser/indhold>

¹¹ Kilde: <https://ufm.dk/uddannelse/institutioner-og-drift/styring-af-uddannelsesudbud/dimensionering>

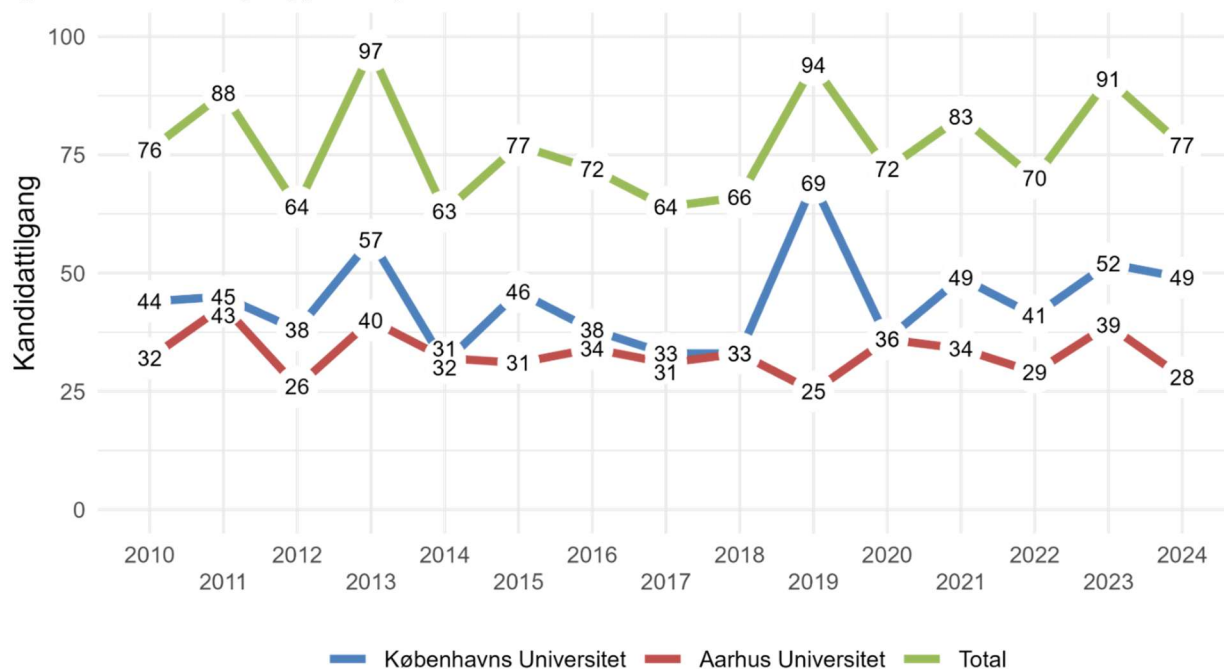
studerende med en videregående uddannelse, bliver denne uddannelse udtaget til dimensionering. En videregående uddannelse udtaget til dimensionering får sat begrænsning på, hvor mange studerende de kan optage. For teologis vedkommende har uddannelserne årligt mere end to procentpoints højere ledighed sammenlignet med samtlige videregående uddannelser (se Figur 13), hvorfor de er under dimensionering. Se afsnit 11.1 for mere information om dimensioneringen.

De teologiske kandidatuddannelser er som udgangspunkt dimensioneret således, at Aarhus Universitet kan optage 19 kandidater årligt fra 2023 til 2026, og Københavns Universitet kan optage 36 kandidater årligt i samme periode.¹² Det er dog muligt at optage flere under særlige omstændigheder, hvorfor optagelsestallene ikke nødvendigvis afspejler denne begrænsning.

4.2.2 Tilgangen til kandidatuddannelserne

Figur 8 viser, hvor mange studerende, der har påbegyndt en teologisk kandidatuddannelse fordelt på år. Tilgangen til kandidatuddannelserne måles på samme måde som tilgangen til bacheloruddannelserne.¹³ Siden 2015 har tilgangen været svagt opadgående. Der har dog været år med større udsving. I 2019 havde Københavns Universitet f.eks. et særligt stort optag, hvilket kan hænge sammen med, at der var en stor bachelorproduktion på universitetet samme år. I 2024 ligger tilgangen samlet på 77 studerende, som er på niveau med 2021 og 2022.

Figur 8: Kandidattilgang fordelt på universiteterne

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

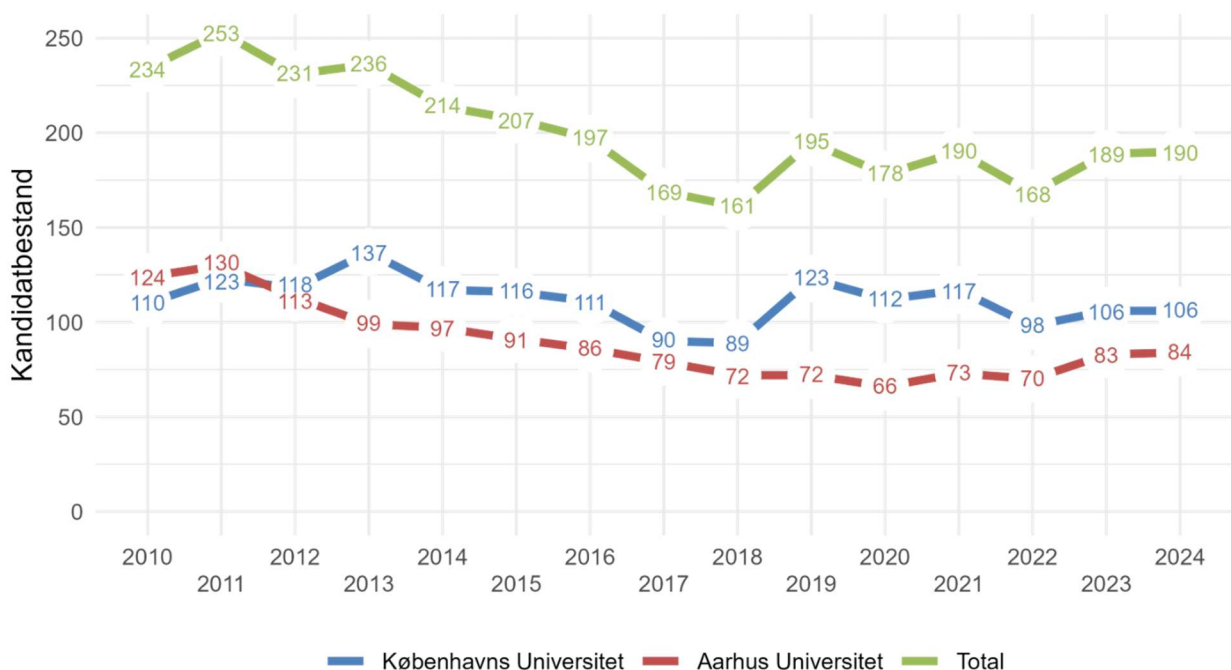
¹² Kilde: <https://ufm.dk/uddannelse/videregaende-uddannelse/dimensionering/dimensionering-2014>

¹³ Definition: Antal personer, som påbegynder uddannelsen. Tidspunkt for uddannelsesaktivitet opgjort på tværsnitsår, hvor fx 2010 dækker over perioden 1/10-2009 – 30/9-2010. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-tal-om-de-studerende.pdf>

4.2.3 Bestanden på kandidatuddannelserne

Figur 9 viser, hvor mange studerende, der er indskrevet på en teologisk kandidatuddannelse per 30. september i et givent år.¹⁴ Kurven for de samlede tal følger nogenlunde det samme mønster som bestanden på bacheloruddannelserne. Der var et fald fra 2013 til 2018, hvorefter vi så en stigning og herefter en stabilisering af bestanden på omkring 185. Faldet i bestanden frem til 2018 kan muligvis skyldes fremdriftsreformen, som tilskynder de studerende til at blive hurtigere færdige med uddannelsen, hvorfor bestanden naturligt er blevet mindre, idet det ikke længere er muligt at være indskrevet uden en fremgang i ens uddannelse.¹⁵ I 2024 var der samlet set 190 teologiske kandidatstuderende indskrevet. Siden 2021 har bestanden af kandidatstuderende på Københavns Universitet stabiliseret sig omkring ca. 100, mens den Aarhus Universitet har været svagt stigende, og i 2024 ligger på 84.

Figur 9: Bestand fordelt på universiteterne

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

¹⁴ Definition: Antal personer, der er i gang med uddannelsen per 30. september. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-tal-om-de-studerende.pdf>

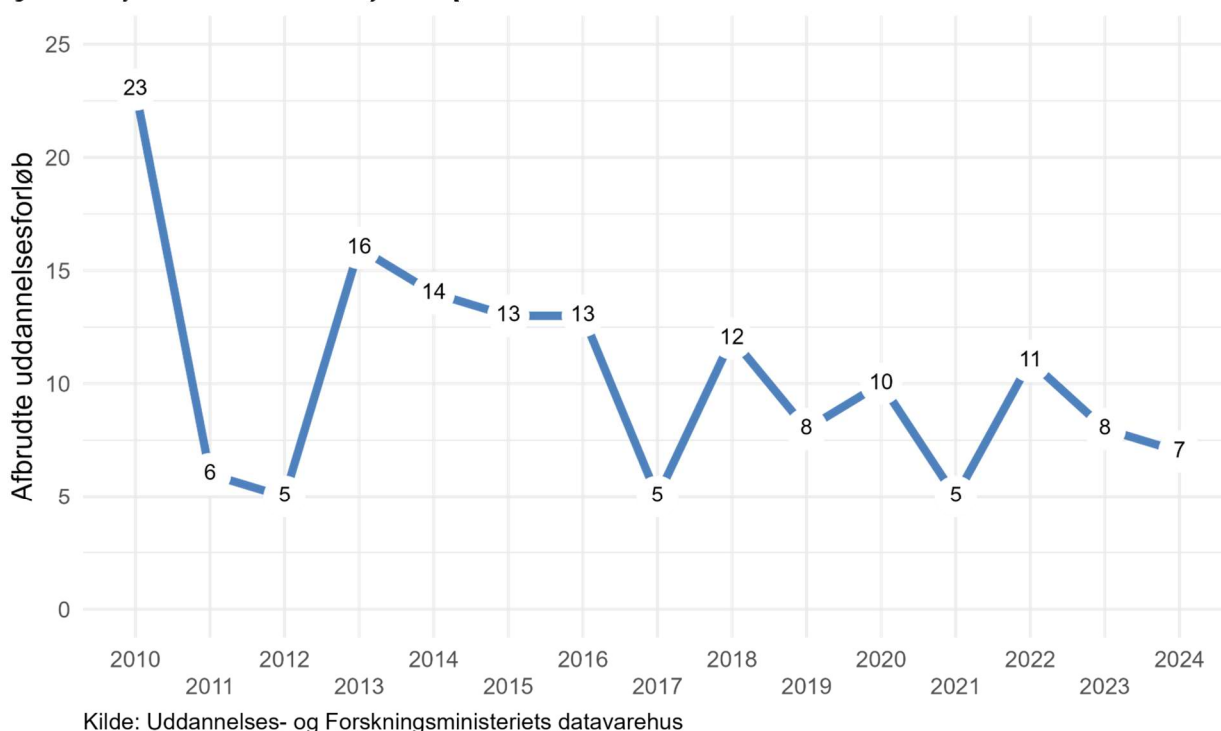
¹⁵ Se afsnit 4.1.3 – Bestanden på bacheloruddannelserne for mere om fremdriftsreformen.

4.2.4 Afbrudte uddannelsesforløb på kandidatuddannelserne

Frafaldsprocenten på de teologiske kandidatuddannelser er så lille, at Uddannelses- og Forskningsministeriet ikke opgør denne statistik. Af samme årsag har vi kun tal for det samlede antal afbrudte uddannelsesforløb for teologi, og ikke for afbrudte uddannelsesforløb fordelt på universiteter.¹⁶

I 2024 var der sammenlagt 190 studerende indskrevet på en teologisk kandidatuddannelse og 7 afbrudte uddannelsesforløb. Gennemsnitligt har der været 10,4 afbrudte uddannelsesforløb årligt fra 2010 til 2024.

Figur 10: Afbrudte uddannelsesforløb på kandidatuddannelserne

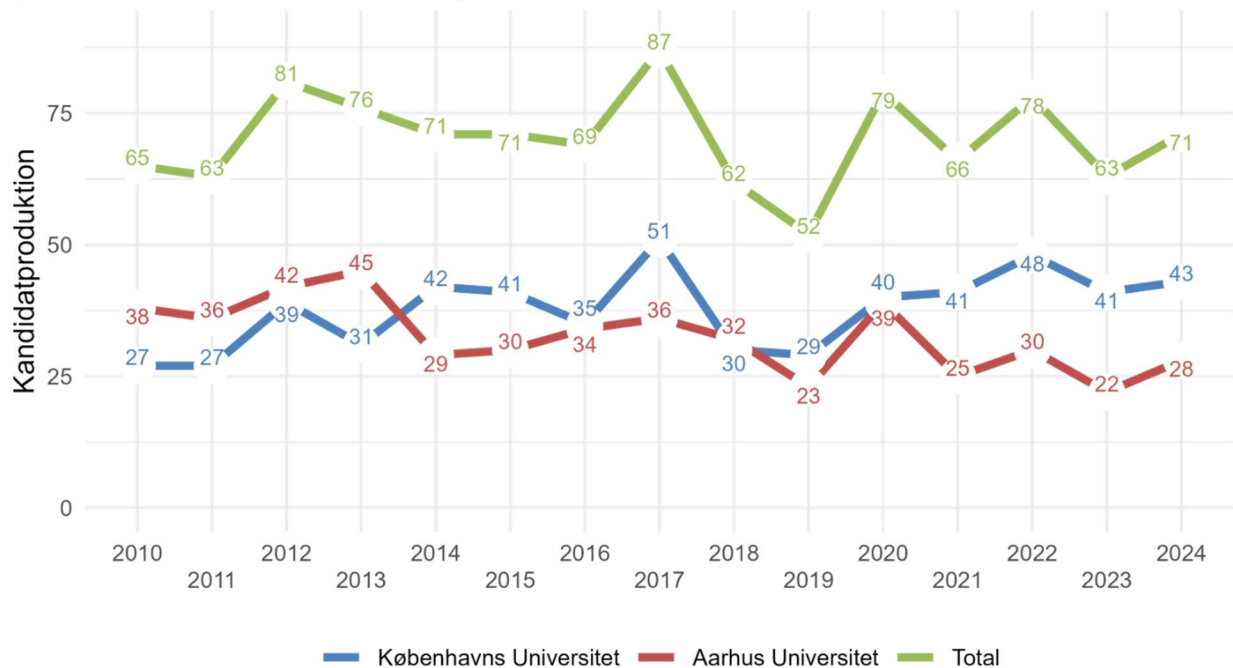

¹⁶ Antal personer, der har afbrudt uddannelsen. Personer, der afbryder en uddannelse og inden for de næste 13 måneder påbegynder samme uddannelse, anses ikke for afbrudte. Det er uklart, om de efterfølgende besluttede sig for at skifte til en anden uddannelse, eller om de helt stoppede i uddannelsessystemet. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-tal-om-de-studerende.pdf> samt mailkorrespondance med Uddannelses- og Forskningsministeriet.

4.2.5 Kandidatproduktionen

Figur 11 viser, hvor mange der har afsluttet deres kandidatuddannelse fra 2010 til 2024.¹⁷ Siden 2010 er der gennemsnitligt produceret ca. 70 kandidater om året. Der er dog år, som afviger fra dette mønster. I 2017 gennemførte 87 kandidater deres uddannelse, hvilket er det højeste antal i tidsserien, og i 2019 afsluttede 52 deres kandidatuddannelse, hvilket er det laveste antal i tidsserien. I 2024 blev der produceret 71 teologiske kandidater.

Figur 11: Kandidatproduktion fordelt på universiteterne

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

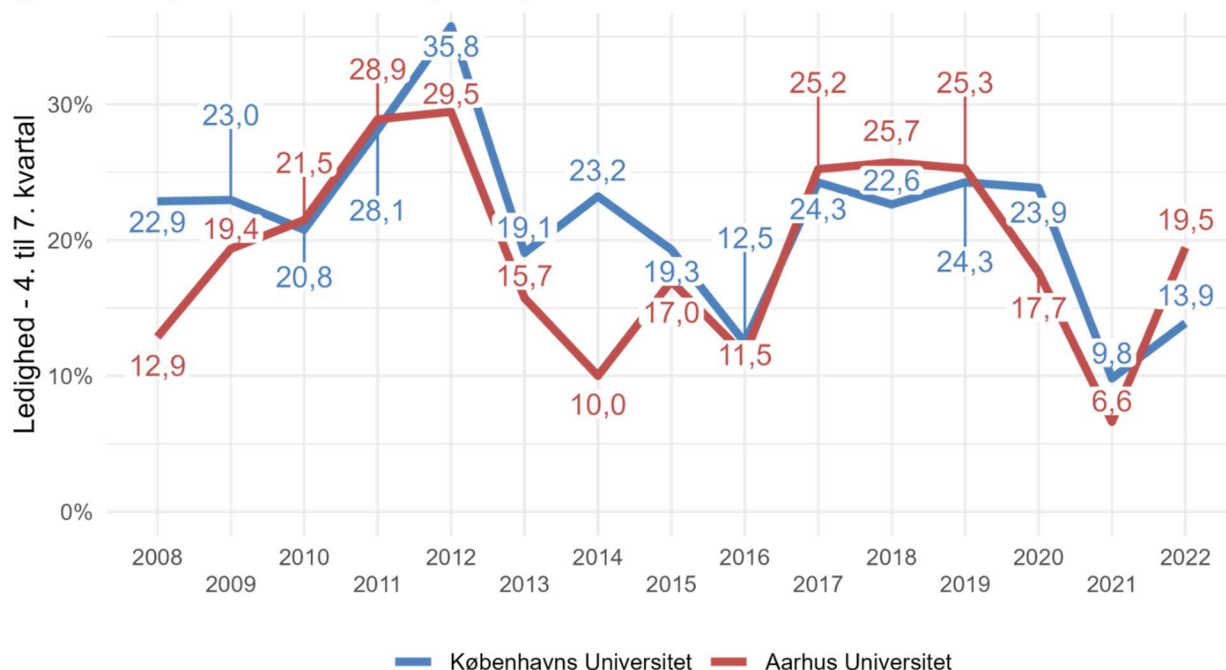
¹⁷ Definition: Personer, der fuldfører en uddannelse i perioden mellem 1. oktober og 30. september året efter. Kilde: <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/statistikdokumentation/bachelor-og-lange-videregaaende-uddannelser/indhold>

4.2.6 Kandidaternes ledighed 4. til 7. kvartal

Kandidatledighed beregnes med udgangspunkt i Danmarks Statistiks definition af bruttoledighed. Forenklet sagt sammenlignes det samlede antal timer, som kandidater fra en given uddannelse har været arbejdsløse i 4. til 7. kvartal, med det samlede antal mulige arbejdstimer for hele gruppen i samme periode.¹⁸

Figur 12 viser ledigheden for nyligt færdiguddannede teologer fra henholdsvis Aarhus og Københavns universiteter. Her ser vi, at der kun er små forskelle mellem de studerende fra de to universiteter. Med undtagelse af årene 2008, 2014 og 2020 er ledigheden nogenlunde den samme, uanset hvor de studerende er uddannet. Det ses, at ledigheden for teologer, der blev færdige i 2022, er steget igen efter det lave niveau i 2021. Den er steget mest for kandidater fra Aarhus Universitet, idet deres ledighed i 2022 ligger på 19,5 % fra 6,6 % i 2021. For kandidater fra Københavns Universitet er ledigheden steget fra 9,8 % til 13,9 %.

Figur 12: Ledighed - 4. til 7. kvartal fordelt på universiteter

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Figur 13 sammenligner ledigheden for teologiske kandidater, humanistiske kandidater og samtlige personer med en videregående uddannelse. Denne figur viser, at teologernes ledighed overordnet

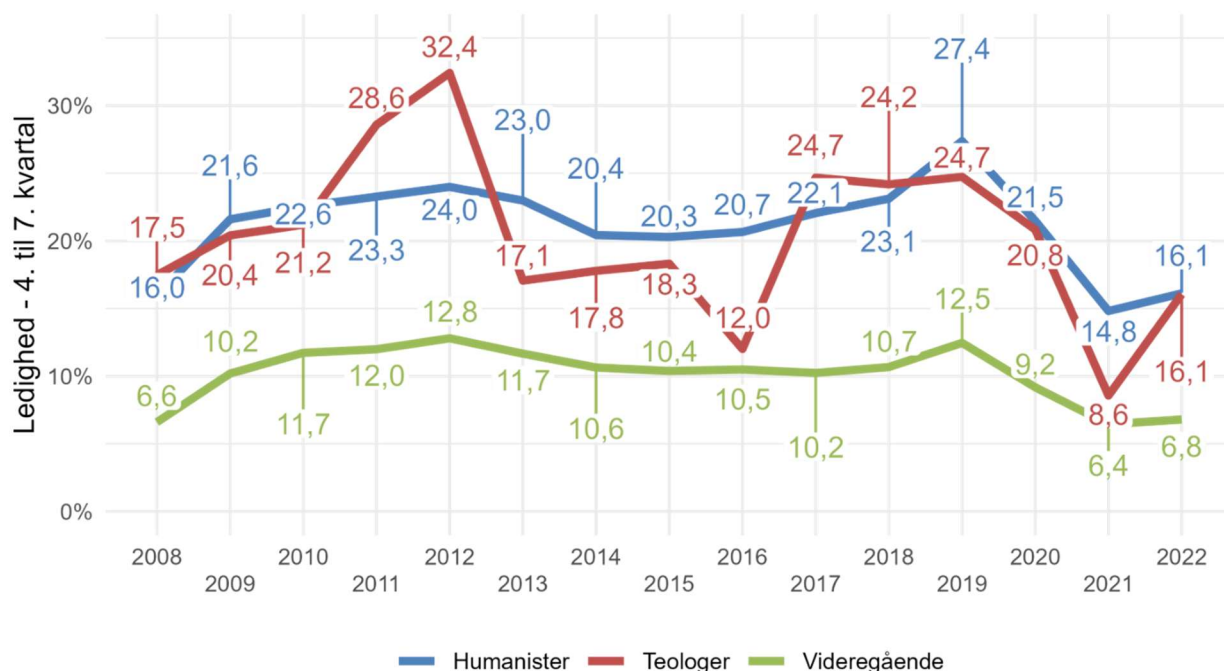
¹⁸ Statistikken baserer sig på bruttoledigheden for en uddannelsesgruppe i 4. til 7. kvartal efter endt uddannelse. Bruttoledigheden tager udgangspunkt i den enkelte persons opfyldelse af tre nødvendige betingelser. Den enkelte dimittend skal nemlig for at være ledig opfylde følgende: a) være uden arbejde b) stå til rådighed for arbejdsmarkedet c) være aktivt arbejdssøgende. Bruttoledighedsbegrebet omfatter ud over de nettoledige også personer i aktivering, som modtager dagpenge, kontant-, starthjælp eller løntilskud. Følgende er et eksempel på, hvordan statistikken udregnes. Hvis en gruppe på 100 nyuddannede – alle med ønske om halvtidsjob, og alle opfylder betingelserne for at indgå i statistikken som bruttoledige, kan den underopdeles i 50 nyuddannede, der har opnået den ønskede halvtidsbeskæftigelse, medens de øvrige 50 nyuddannede alle er uden beskæftigelse – og at dette er gældende gennem hele opgørelsesperioden, vil denne gruppe på 100 nyuddannede i ministeriets tabeller optræde med en ledigheds-grad på 25 procent. Kilde:

<https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-ledighed.pdf>

svinger omkring det samme leje som humanisternes ledighed, men med enkelte år, som skiller sig markant ud. Dette gælder fx for årene 2011 og 2012, hvor ledigheden lå markant højere, og 2016 og 2021, hvor den lå markant lavere.

2022 var et år, hvor teologernes ledighed igen steg til samme niveau som de øvrige humanisters ledighed, som begge lå på 16,1 %. Både humanisternes og teologernes ledighed er i alle år højere end gennemsnittet for alle videregående uddannelser. Uddannelses- og Forskningsministeriet bruger forskellen i ledighed mellem samtlige videregående uddannelser og den enkelte uddannelse som parameter, når de udtager kandidatuddannelser til dimensionering. For mere herom, se afsnit 4.2.0.

Figur 13: Ledighed 4. til 7. kvartal for alle videregående uddannelser overfor humanistiske kandidater og teologer

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

5. §1a uddannelsesforløbet

Fra 2021 har det været muligt for personer med en kandidatuddannelse at tage et supplerende uddannelsesforløb og herefter blive optaget på pastoralseminarieuddannelsen via §1a-ordningen.¹⁹ Personer, der går §1a-vejen skal benytte sig af universiteternes tompladsordninger for at tage de fag og eksamener, som deres uddannelsesplan består af. Først når de er igennem alle fag i uddannelsesplanen, kan de søge om optagelse på pastoralseminarieuddannelsen. I dette kapitel gennemgår vi statistikkerne for ordningen.

Kort opsummering af kapitlet:

- Kun få ansøgere får afslag på deres ansøgning til §1a-ordningen.
- Det samlede antal ansøgere til §1a-ordningen har de sidste år ligget omkring 140 årligt.

5.1 Ansøgninger og uddannelsesplaner

Første trin i uddannelsesforløbet under §1a-ordningen er at ansøge By-, Land- og Kirkeministeriet om en individuel vurdering og en uddannelsesplan. Tabel 1 viser, hvor mange ansøgninger, der har været i alt, og hvor mange af disse, der har fået henholdsvis en uddannelsesplan eller et afslag på deres ansøgning. En ansøger kan få afslag, hvis vedkommende fx ikke har gennemført en kandidatuddannelse.²⁰

Tabel 1: Antal ansøgninger, afslag og uddannelsesplaner

År	Ansøgninger	Afslag	Uddannelsesplaner
2021	261	11	250
2022	124	5	119
2023	158	5	153
2024	141	4	137
2025	144	4	138

Kilde: By-, Land- og Kirkeministeriet

---

¹⁹ By-, Land- og Kirkeministeriet skriver følgende om uddannelsen: "Den supplerende adgangsvej kræver, at man gennemfører et individuelt sammensat efteruddannelsesforløb bestående af teologiske kernefag, der udbydes på Aarhus og Københavns Universitet. Efteruddannelsesforløbet består af enkeltfag, som tilsammen omfatter 150 ECTS-point, svarende til 2 ½ års fuldtidsstudier. Fagene sammensættes af et rådgivende udvalg efter ansøgning til By-, Land- og Kirkeministeriet, og man skal selv søge optagelse på universiteternes enkeltfagsudbud". Kilde: By-, Land- og Kirkeministeriet <https://www.km.dk/præstemangel>.

²⁰ Kirkeministerien kan undtagelsesvist give en person, der ikke er teologisk kandidat, tilladelse til at søge præstestilling, hvis den pågældende i fremtrædende grad har vist sig i besiddelse af egenskaber, der har væsentlig betydning for varetagelsen af en præstestilling. En sådan tilladelse kan kun gives, hvis ansøgeren er fyldt 35 år. Det følger af § 2 i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. <https://www.km.dk/præstemangel>.

5.2 Optagelse og tompladser på universiteterne

På baggrund af uddannelsesplanen fra By-, Land- og Kirkeministeriet skal ansøgere selv søge optagelse på de fag på universiteternes tompladsordninger, som de skal bruge for at gennemføre deres uddannelsesplaner. Tompladser er pladser på fag, som ikke er fyldt af studerende, som er optaget på normal vis. Der er derfor et begrænset antal tompladser til rådighed. Tabellerne herunder viser, hvilke fag, de §1a-studerende var tilmeldt i de forskellige semestre.

5.2.1 §1a-studerende på Aarhus Universitet

Tabel 2: §1a-studerende på Aarhus Universitet efterår 2024

Fag	Tilmeldinger
Bibelkundskab	9
Græsk 1	12
Græsk 3	11
Kirkehistorie 1: Oldkirken og middelalderen	9
Dogmatik 1: Dogmatiske hovedlinjer	5
Ny Testamente 2: Paulus og den nytestamentlige brevlitteratur	6
Etik og religionsfilosofi 2	7
Religionsteologi	1
Ny Testamente: Romerbrevet	9
Aktuelt emnefag: Hjemme og undervejs	3
Dogmatik med missionsteologi og økumenisk teologi: Symbolsk teologi	1
Centralt emnefag: Jesus går til filmen	4
Dogmatik med missionsteologi og økumenisk teologi: Døb dogmatisk belyst	2
Ny Testamente: Teologi og personskildring	4
Praktisk Teologi: Kriser og teologi: Teologiske og historiske perspektiver	6

Tabel 3: §1a-studerende på Aarhus Universitet forår 2025

Fag	Tilmeldinger
Græsk 2	9
Kirkehistorie 2: 1500 til i dag	12
Ny Testamente 1: De synoptiske evangelier	12
Dogmatik 2: Dogmatiske hovedlinjer og problemstillinger	7
Gammel Testamente 1 med bibelsk hebraisk	1
Praktisk teologi: Indføring	17
Etik og religionsfilosofi: Bønnens teologi og fænomen	5
Kirkehistorie: Kirkehistorieskrivningens historie	1

5.2.2 §1a-studerende på Københavns Universitet

Tabel 4: §1a-studerende på Københavns Universitet efterår 2024

Fag	Tilmeldinger
Græsk 1	4
Bibelkundskab	12
Etik og Religionsfilosofi 2	18
Kirke- og Teologihistorie 3	11
Dogmatik med Økumenisk Teologi 1	19
Det Nye Testaments Eksegese 1	24
Det Nye Testaments Eksegese 3	11
Praktisk Teologi	7

Kilde: Københavns Universitet

Tabel 5: §1a-studerende på Københavns Universitet forår 2025

Fag	Tilmeldinger
Græsk 2	3
Etik og Religionsfilosofi 1	10
Kirke- og Teologihistorie 1	12
Dogmatik med Økumenisk Teologi 2	12
Det Nye Testaments Eksegese 2	15
Praktisk Teologi	8

Kilde: København Universitet

6. Pastoralseminarieuddannelsen

For at få adgang til at søge embede som præst i folkekirken skal man have en attest fra pastoralseminarieuddannelsen som tilkendegiver, at man kan søge embede som præst i folkekirken. Efter lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. findes der fem måder, hvorpå man kan blive optaget på pastoralseminarieuddannelsen:²¹

- Den traditionelle vej (§1), hvor man optages på baggrund af en teologisk kandidatuddannelse.
- §1a-ordningen, hvor en anden kandidatgrad end teologi suppleres med et individuelt tilrettelagt uddannelsesforløb.
- Personer med helt særlige egenskaber kan efter §2 efter aftale og samarbejde med en biskop, få tilladelse til at søge præsteembede og dermed blive optaget på pastoralseminarieuddannelsen.
- I helt særlige tilfælde (kåningsbestemmelsen §3) kan en person uden nogen af de foregående forudsætninger optages, hvis de bliver kaldet af en valgmenighed som præst – efter aftale med den biskop, der har tilsynet.
- Endelig kan personer med en teologisk kandidatuddannelse fra et andet land efter ækvivalering blive pålagt at tage kurser på pastoralseminarieuddannelsen, før de kan arbejde som præst i den danske folkekirke.²²

Pastoralseminarieuddannelsen under Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter uddanner de kommende præster i Aarhus og København. Uddannelsesforløbet er seks måneder langt og er SU-berettiget. Det er sjældent, at studerende ikke gennemfører uddannelsesforløbet, når de først er startet, hvorfor vi kun opgør antallet af attesterede, dvs. studerende som har gennemført pastoralseminarieuddannelsen og opnået attest på, at de kan søge embede i folkekirken.

Kort opsummering af kapitlet:

- Fra 2010 til 2024 blev der gennemsnitligt attesteret 73 personer om året fra pastoralseminarieuddannelsen. I 2024 fik 94 personer attest, hvilket er det højeste siden 2009.
- Pastoralseminarieuddannelsens produktion af attesterede var lavere mellem 2010 og 2024 end mellem 1995 og 2009.
- 73 % af de attesterede i efteråret 2024 havde en teologisk kandidatuddannelse som baggrund for optagelse på pastoralseminarieuddannelsen.
- De fleste attesterede, som har en teologisk kandidatuddannelse, søger ind på pastoralseminarieuddannelsen maksimalt ét år efter, de har afsluttet deres uddannelse.
- Siden 2014 har kønsfordelingen på pastoralseminarieuddannelsen været nogenlunde lige.
- Overordnet set er gennemsnitsalderen for de attesterede fra pastoralseminarieuddannelsen blevet højere.

---

²¹ Kilde: §24, Bekendtgørelse nr. 13 af 10/01/2018 om Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter.

²² Kilde: Lovbekendtgørelse nr. 864 af 25/06/2013 med efterfølgende lovændring om §1a-ordningen nr. 2067 af 21/12/2020 samt <https://www.km.dk/praestemangel>.

6.1 Attesterede fra pastoralseminarieuddannelsen fordelt på baggrund og uddannelsessted

Tabel 6 og Tabel 7 viser, hvilke uddannelsesbaggrunde de attesterede fra pastoralseminarieuddannelsen blev optaget efter i perioden 2021-2023, samt for år 2024.²³ Det er overvejende teologer, som bliver optaget, men personer med andre baggrunde bliver også optaget, som beskrevet ovenfor.

Tabel 6: Gennemsnit for attesterede fra pastoralseminarieuddannelsen fordelt på optagelsesordninger 2021-2023

Optagelse	Aarhus		København	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Cand. theol.	23,0	76,7	40,3	90,3
§2	5,3	17,8	2,7	6,0
§1a	1,3	4,4	1,3	3,0
Andet	0,3	1,1	0,3	0,7

Kilde: FUV

Note: Se indledningen til dette kapitel for en gennemgang af, hvad Andet dækker.

---

²³ 2021 var det første år, at data til denne statistik blev indsamlet, og det var derfor ikke muligt at indsamle information om alle de attesterede fra pastoralseminarieuddannelsen. Der er derfor en lille afvigelse fra totalen i Tabel 6, og Figur 15 som viser produktionen af attesterede.

Tabel 7 viser, at denne fordeling har ændret sig for Københavns vedkommende, idet andelen af teologiske kandidater nu er på niveau med andelen i Aarhus, nemlig knap 75 %. Hovedparten af de studerende er fortsat uddannede kandidater i teologi.

Tabel 7: Attesterede fra pastoralseminarieuddannelsen fordelt på optagelsesordninger, 2024

Optagelse	Aarhus		København	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Cand.theol.	27	73 %	42	74 %
§2	1	3 %	2	4 %
§1a	9	24 %	13	23 %
Andet	0	0 %	0	0 %

Kilde: FUV

Note: Se indledningen til dette kapitel for en gennemgang af, hvad Andet dækker.

6.2 Periode fra teologisk kandidatuddannelse til pastoralseminarieuddannelse

Tabel 8 viser, hvor lang tid teologiske kandidater, som søgte ind på pastoralseminarieuddannelsen i 2024, ventede med at søge ind på pastoralseminarieuddannelsen efter afsluttet kandidatuddannelse. Tallene viser, at det er ganske få, som ikke søger optagelse på pastoralseminarieuddannelsen umiddelbart efter endt uddannelse. I 2024 var det 83 %, som søgte ind på pastoralseminarieuddannelsen i løbet af det første år efter endt uddannelse. 9 % søgte ind mellem ét til to år efter endt uddannelse, mens 8 % ventede mindst 3 år med at søge ind.

Tabel 8: Periode fra kandidatuddannelse til optagelse på pastoralseminarieuddannelsen 2024

Tid til optagelse	Antal	Pct.
< 1 år	57	83 %
1-2 år	6	9 %
3-5 år	3	4 %
> 5 år	3	4 %

Kilde: FUV

Det er ikke væsentligt anderledes end de foregående år, hvor det gennemsnitligt var 86% af kandidaterne, der søgte ind på pastoralseminarieuddannelsen mindre end et år efter endt uddannelse.

Tabel 9: Periode fra kandidatuddannelse til pastoralseminarieuddannelse 2021-2023

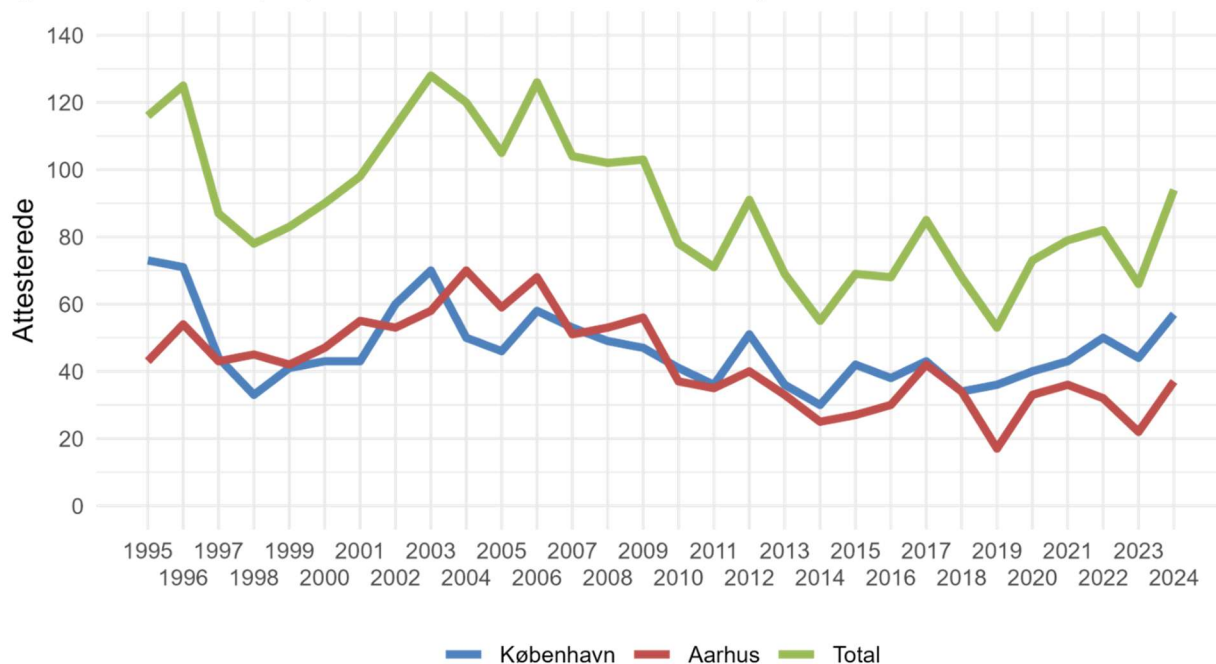
Tid til optagelse	Gennemsnitligt antal	Gennemsnitlig pct.
< 1 år	51	86 %
1-2 år	4	7 %
3-5 år	1	2 %
> 5 år	3	5 %

Kilde: FUV

6.3 Produktionen af attesterede fra pastoralseminarieuddannelsen

Figur 14 viser produktionen af attesterede fra pastoralseminarieuddannelsen i perioden 1995 til 2024, optalt samlet for de to årlige semestre i Aarhus og København. De sidste ti år (2015-2024) har produktionen af attesterede ligget mellem 53 og 94 personer, hvilket er et fald fra de foregående år (1995-2009), hvor produktionen svingede mellem 78 og 128 attesterede.

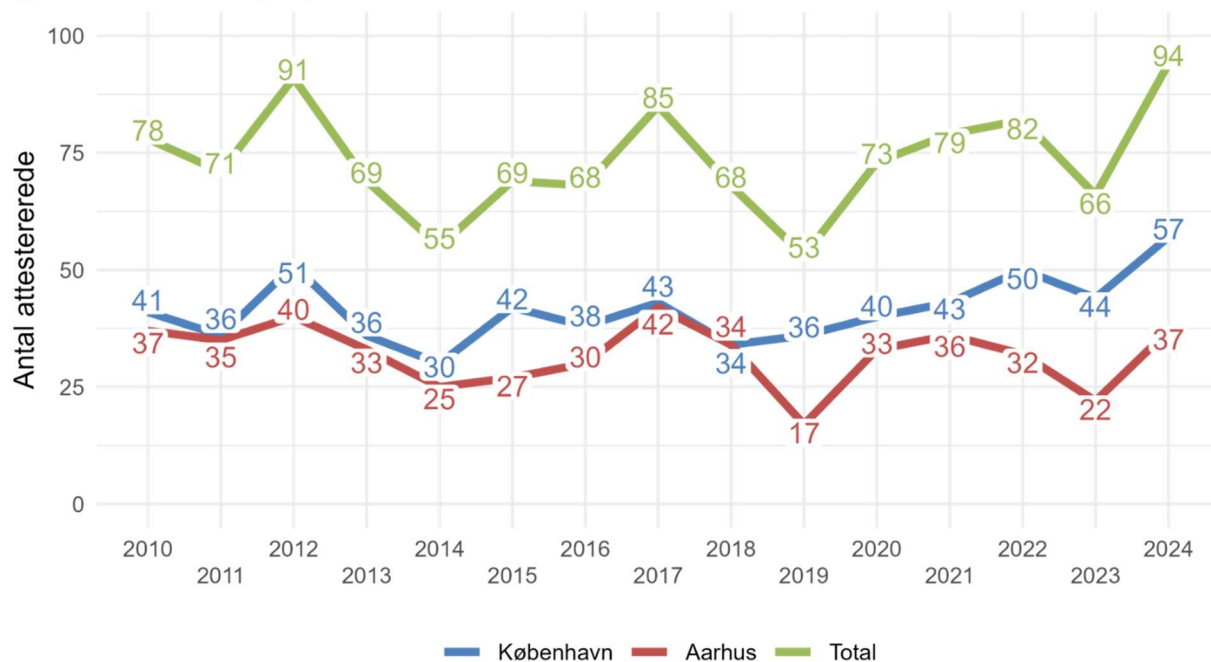
Figur 14: Attesterede fra pastoralseminarieuddannelsen i hele perioden 1995-2024

Kilde: Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

Figur 15 sætter fokus på antallet af atteresterede i perioden fra 2010 til 2024. Overordnet har antallet af atteresterede fra pastoralseminarieuddannelsen varieret mellem 53 og 94 personer med et gennemsnit på 73. I 2019 oplevede pastoralseminarieuddannelsen i Aarhus et ukarakteristisk fald, hvor der kun var ansøgere nok til at danne ét hold og ikke de sædvanlige to årlige hold på pastoralseminarieuddannelsen i Aarhus. Samme år var universiteternes kandidatproduktion lavere end de foregående år, og her kan en del af forklaringen på faldet findes. I 2024 steg produktionen til 94 atteresterede. Det store antal kan primært forklares med at de §1a-studerende begynder at fylde mere på pastoralseminarieuddannelsen, og fx i 2024 udgjorde ca. 25 % af de atteresterede.

Figur 15: Atteresterede fra pastoralseminarieuddannelsen 2010-2024

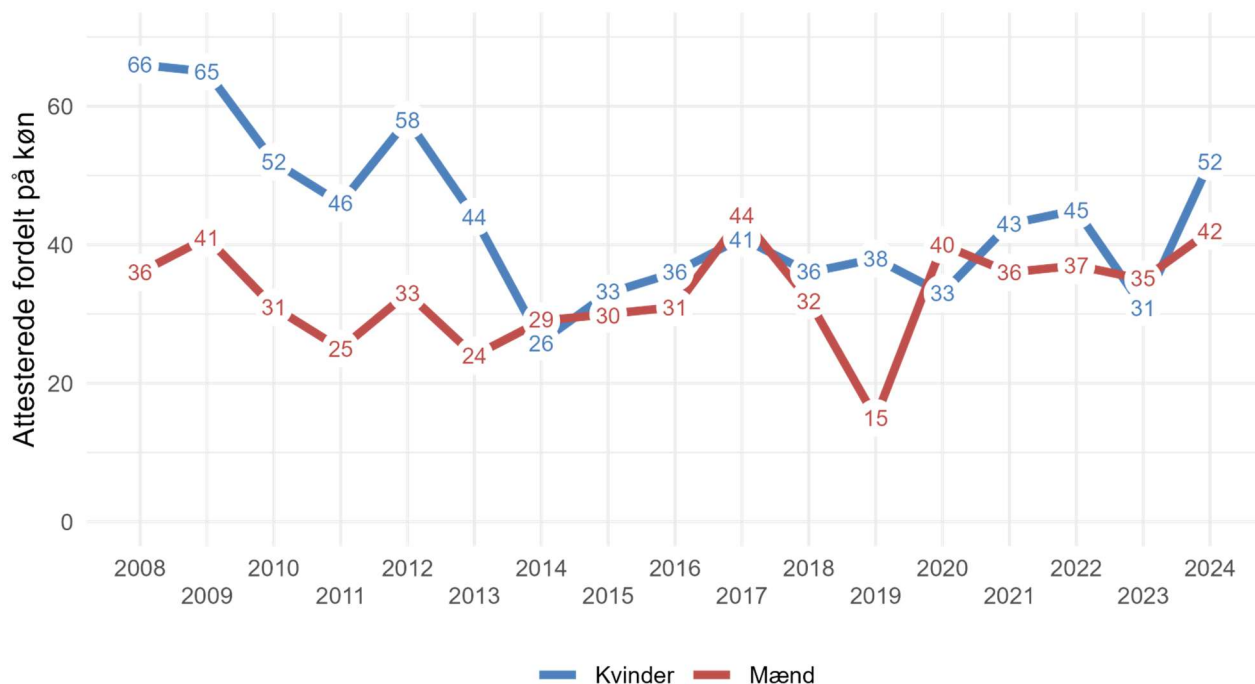

Kilde: Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

6.4 Attesterede fra pastoralseminarieuddannelsen efter køn

Fra 2008 til 2024 er kønsfordelingen blandt de attesterede fra pastoralseminarieuddannelsen blevet mere lige. Indtil 2014 var der markant flere kvindelige end mandlige attesterede. Med undtagelse af 2019 har der siden 2014 været nogenlunde ligevægt mellem kønnene. Fra 2014 og frem er der i alt attesteret 414 kvinder og 371 mænd.

Figur 16: Kønsfordeling på pastoralseminarieuddannelsen 2008-2024

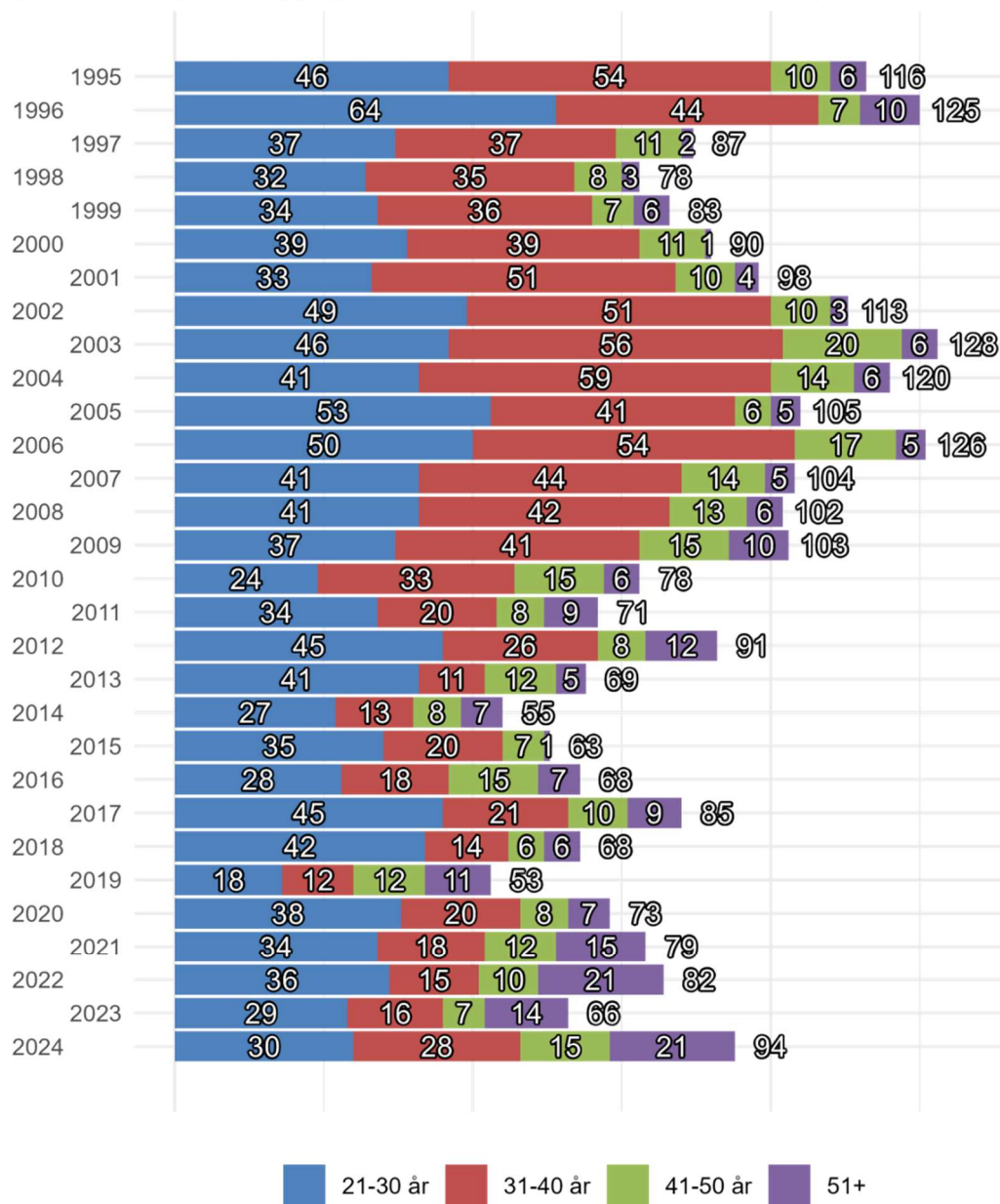

Kilde: Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

6.5 Attesterede fra pastoralseminarieuddannelsen efter alder

Figur 17 viser aldersfordelingen på pastoralseminarieuddannelsen. Hver række repræsenterer ét år og består af fire aldersgrupper: 21 til 30-årige, 31 til 40-årige, 41 til 50-årige og de 51+-årige. Figuren viser, hvordan grupperne af 21 til 30-årige (blå) og de 31 til 40-årige (rød) er blevet mindre, mens der er kommet flere 41 til 40-årige (grøn) og personer over 51 år (lilla). For bedre at kunne illustrere og gennemgå udviklingen har vi bearbejdet aldersgrupperne, så de fremgår i procent, se Figur 18.

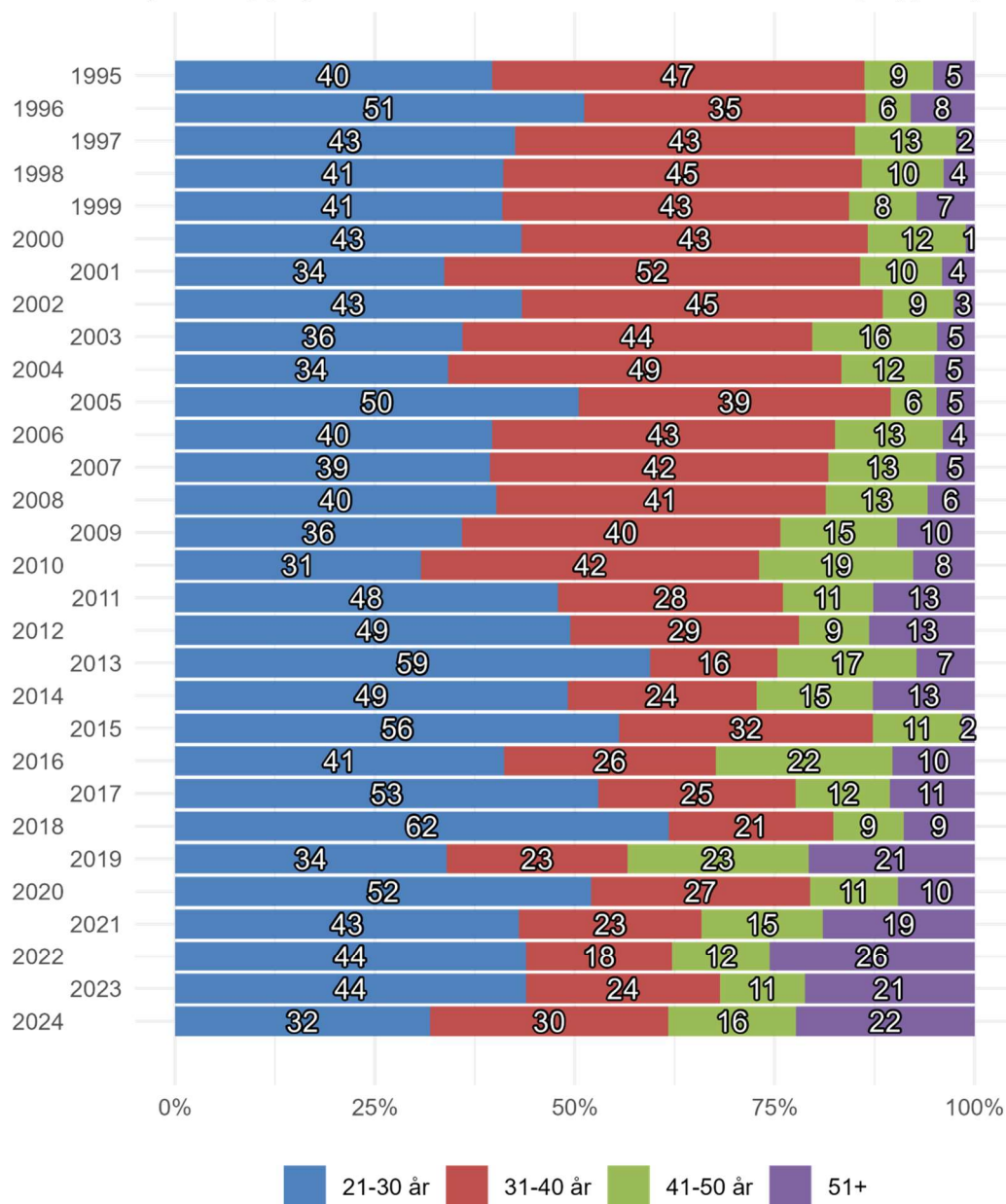
Figur 17: Aldersfordeling på pastoralseminarieuddannelsen over tid (antal attesterede)

Kilde: Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

Figur 18 viser aldersfordelingen på pastoralseminarieuddannelsen i procent. Figuren skal læses som den foregående, idet hver række repræsenterer én årgang og består af fire aldersgrupper: 21 til 30-årige, 31 til 40-årige, 41 til 50-årige og de 51+-årige. Første række viser således, at i 1995 udgjorde de 21 til 30-årige 40 % af de studerende, de 31 til 40-årige 47 %, de 41 til 50-årige 9 % og endelig udgjorde de 51+-årige 5 %. Læser man grafikken oppefra og ned, kan man se aldersudviklingen over tid ved at se på, hvor meget de enkelte aldersgrupper fylder i hver række. Figuren peger på to interessante tendenser.

Figur 18: Aldersfordeling på pastoralseminarieuddannelsen over tid, aldersgrupper i procent

Kilde: Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

Den mest markante tendens er, at der fra 2011 er sket et bemærkelsesværdigt skifte i, hvilken andel de 31 til 40-årige udgør af samtlige attesterede fra pastoralseminarieuddannelsen. Fra at være den største gruppe - og udgøre omkring 45 % af årgangene fra 1995 til 2010 - er gruppen fra 2012

reduceret til at udgøre omkring 25 % i de efter følgende år, med 30 % i 2024. Gruppen af 21 til 30-årige ligger nogenlunde stabilt omkring ca. 40 % fra 2011 til 2023, men var dog i 2024 på kun 32 %.

Den anden tendens er, at gruppen af ældre attesterede (41 år og opefter) fylder mere på pastoralseminarieuddannelsen. Andelen af de ældre attesterede er steget fra 2009 og frem. Fra 1995 til 2008 udgjorde gruppen af de 51+-årige omkring 5 % af de attesterede, fra 2009 og frem til 2018 har gruppen udgjort gennemsnitligt 12 %, og fra 2019 og frem til 2024 udgjorde de ca. 20 %. Yderligere er det værd at nævne, at andelen af 41-50-årige ligeledes er steget. Før 2010 udgjorde gruppen omkring 10 % af de attesterede, men fra 2010 og frem har den udgjort omkring 13 %. Den procentuelle stigning er delvist et udtryk for, at der er kommet flere personer i aldersgruppen, men det er også et udtryk for, at der er kommet færre yngre, og at de 41+-årige, derfor udgør en større andel af de attesterede. Samlet set kan vi sige, at midtergruppen (31-40 år og 41-50 år) er blevet mindre, mens der er blevet flere i ydergrupperne (20-30 år og 51+ år).

7. Samtlige teologer

Dette kapitel gennemgår en række forhold om personer i Danmark, hvis højeste uddannelse er en teologisk kandidatuddannelse, og som derfor er relevante at følge, når vi ønsker at skabe overblik over udviklingen i præstestanden. Grundet den måde, hvorpå Uddannelses- og Forskningsministeriet opgør deres statistikker, er de nyeste tal om teologerne fra 2022.

Kort opsummering af kapitlet:

- Antallet af teologer i den erhvervsaktive alder er faldet fra 3.288 i 2014 til 3.067 i 2022.
- Den samlede gruppe teologer bliver ældre. I 2008 var hovedparten af teologerne mellem 30 og 64 år. I 2022 var hovedparten mellem 45 og 79 år.
- Andelen af teologer, som arbejder i branchen "Religiøse institutioner og foreninger", er steget fra 78 % i 2008 til 81 % i 2022. Det er den branche, som præster og folkekirkelige organisationer er kategoriseret i.

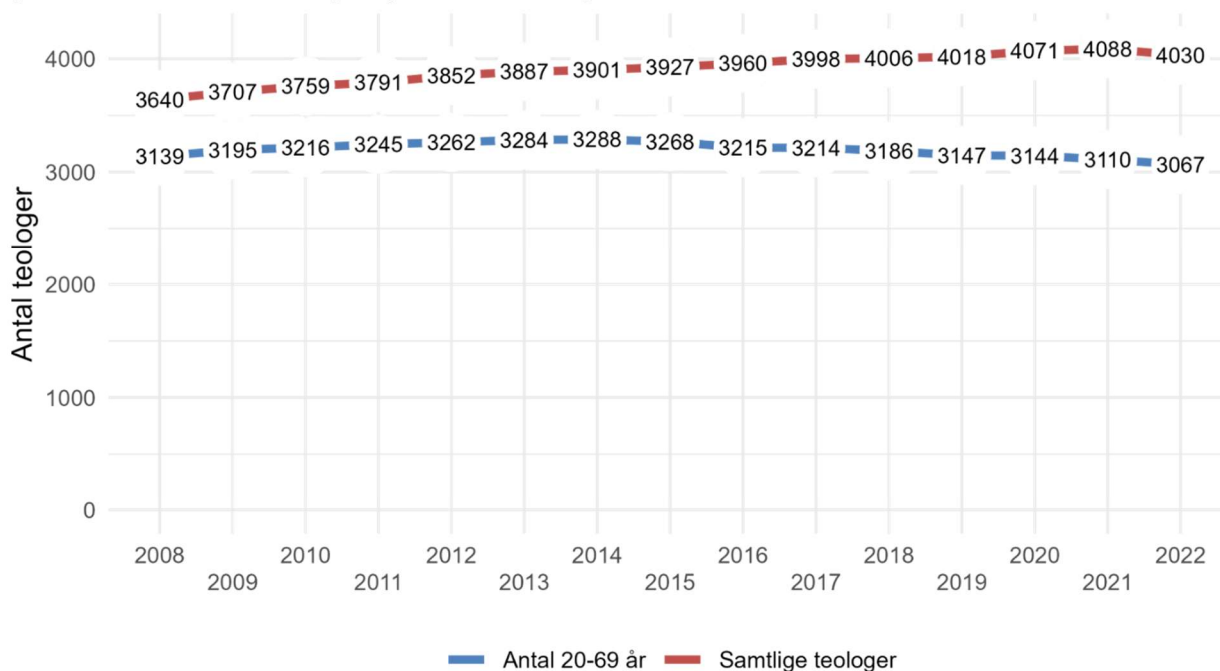
7.1 Antallet af teologer og deres aldersfordeling

Dette kapitel ser på teologernes aldersfordeling for at undersøge, hvor mange teologer der fortsat er i den erhvervsaktive alder, og hvordan teologernes aldersfordeling er i sammenligning med de øvrige personer med en kandidatuddannelse.

7.1.1 Samtlige teologer i forhold til teologer i den erhvervsaktive alder

Figur 19 viser det samlede antal teologiske kandidater i Danmark, og hvor mange teologer der er i den erhvervsaktive alder (mellem 20 og 69 år).

Figur 19: Samlet antal teologer i forhold til teologer i erhvervsaktiv alder, over tid

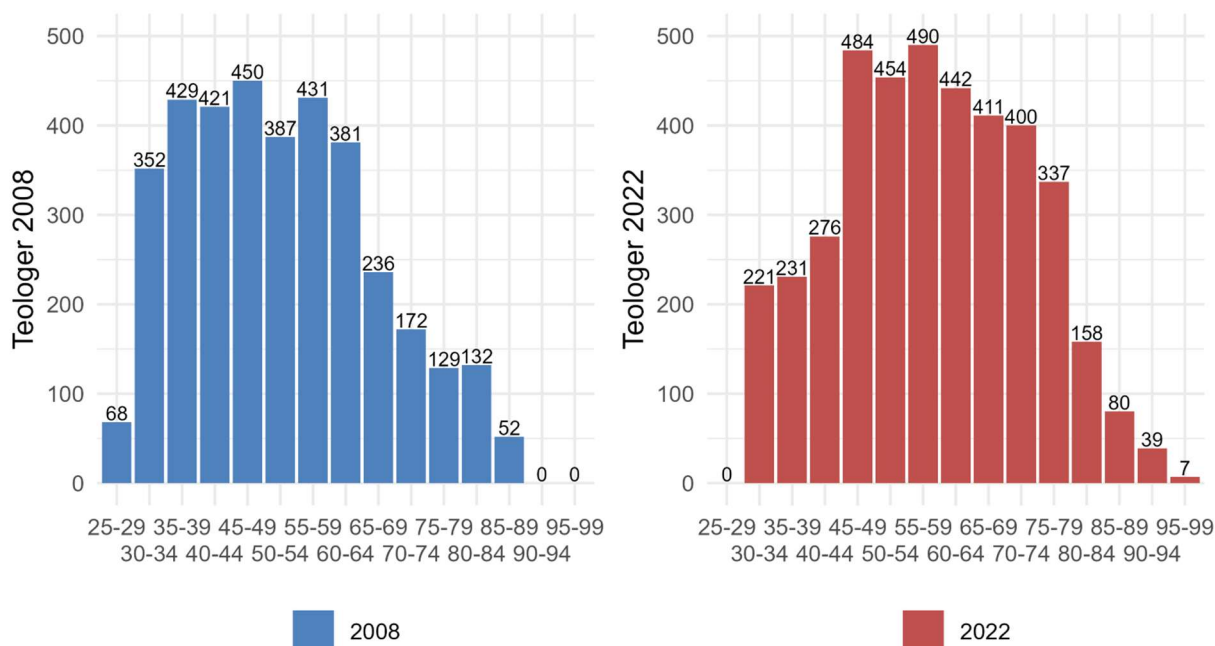
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Det er værd at bemærke til Figur 19, at det samlede antal teologer er steget fra 3.640 i 2008 til 4.030 i 2022. Der er altså flere teologer i samfundet nu end tidligere. Antallet i den erhvervsaktive alder er imidlertid ikke steget i samme grad. I 2022 var der 3.067 teologer i den erhvervsaktive alder, hvilket er lidt mindre end de 3.139, der var i 2008. Antallet har imidlertid ikke været stabilt i perioden. Fra 2008 til 2014 steg antallet af erhvervsaktive teologer, men herefter er antallet langsomt faldet. Dette peger på, at der ikke kommer mange yngre teologer til, hvilket Figur 20 også peger på.

7.1.2 Teologernes aldersfordeling

Figur 20 viser teologernes aldersfordeling.²⁴ Figuren tydeliggør, at gennemsnitsalderen for den samlede gruppe af teologer er steget de sidste 14 år. I figuren ser vi dette som et skifte i, hvilke aldersgrupper, der er dominerende. I 2008 var hovedparten af teologerne mellem 30 og 64 år. I 2022 var hovedpartens alder rykket til mellem 45 og 79 år. Derudover er det interessant at se udviklingen i aldersgrupperne 30 til 39 år og 65 til 79 år. I 2008 var der i alt 781 teologer mellem 30 og 39 år. I 2022 var dette antal faldet til 452. Der bliver altså færre yngre teologer. I samme periode er antallet af 65 til 79-årige teologer steget fra 537 til 1.148.

Figur 20: Teologers aldersfordeling, i aldersgrupper

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

²⁴ Der er små variationer mellem Uddannelses- og Forskningsministeriets oversigt, og hvad der fremlægges her. Det er fordi UFM diskreterer nogle tal, når man downloader dem. Den maksimale afvigelse er imidlertid kun på 5 fra totalen, som ligger omkring 4.000 personer. Afvigelserne er derfor meget små, og vi forventer, at det er meget gamle eller meget unge teologer, som er diskreteret væk. Vi vurderer derfor, at tallene er valide at bruge.

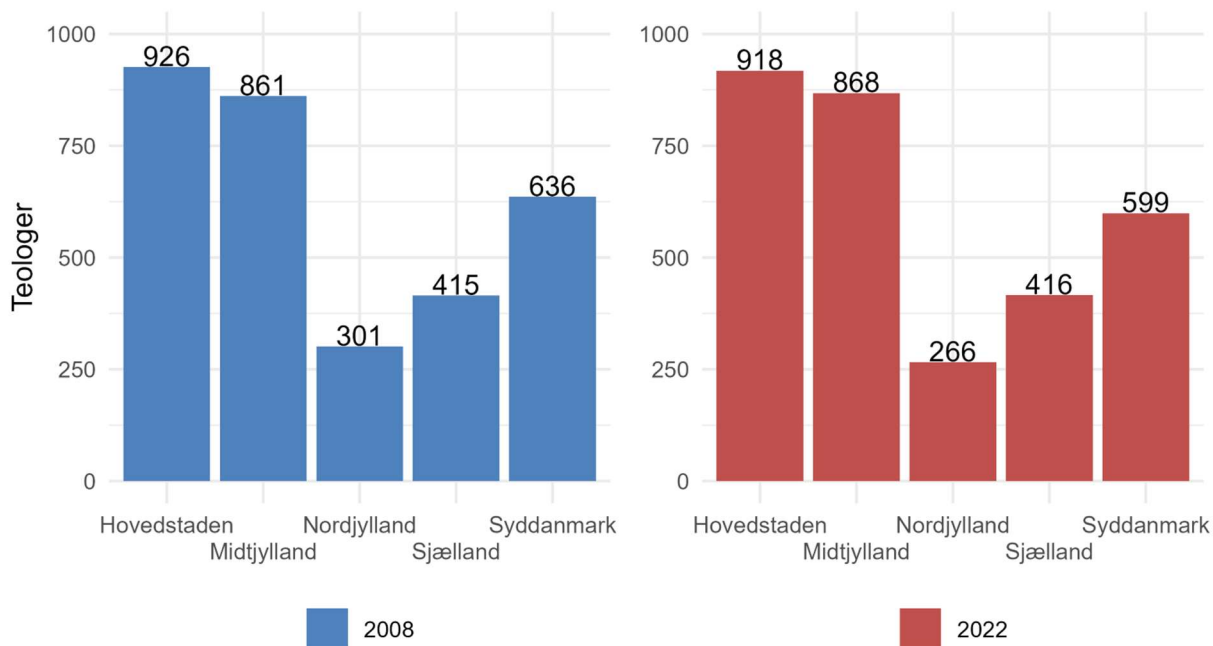
7.2 Hvor bor teologerne?

Dette afsnit gennemgår, hvor teologerne i den erhvervsaktive alder bor. Vi har opdelt teologerne på regioner og kommuner.

7.2.1 Hvilke regioner bor teologerne i?

Figur 21 viser, at der over de sidste 15 år ikke er sket de store forandringer i teologers bosætning. Størstedelen af teologerne bor i Region Hovedstaden og Region Midtjylland, og færrest bor i Region Nordjylland.

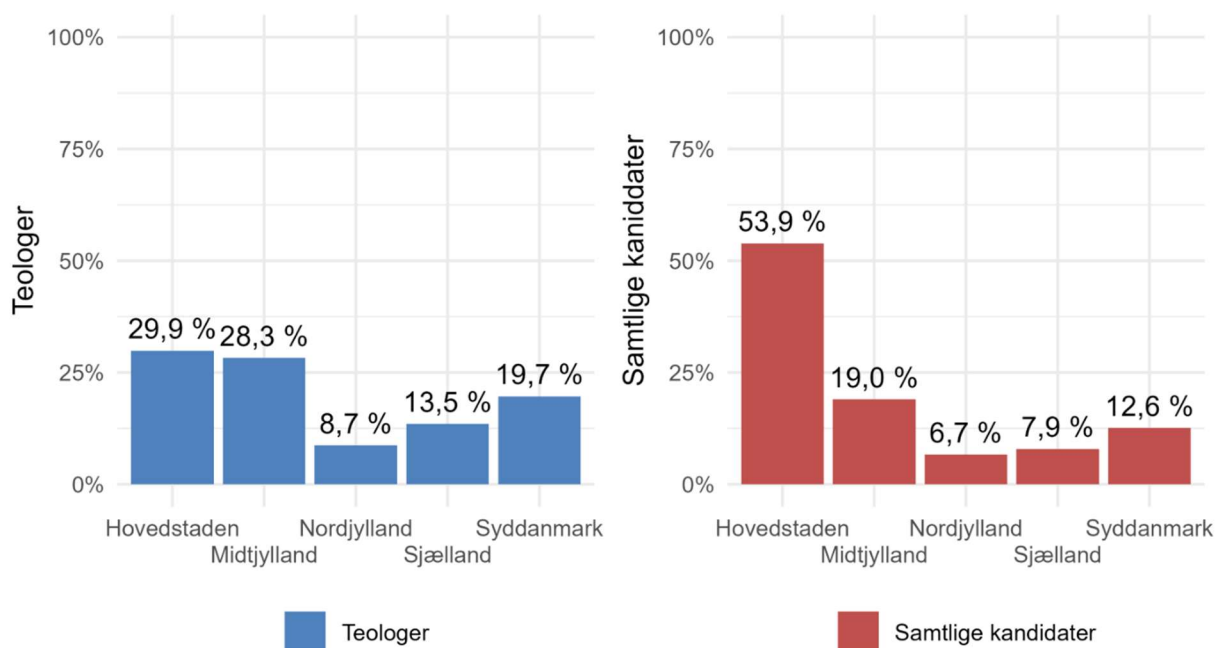
Figur 21: Antal teologer fordelt på bopælsregion, hhv. 2008 og 2022

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Figur 22 sammenligner teologers bosætning med bosætningen for samtlige kandidater i 2022. Der er ganske betragtelig forskel på, hvordan de to grupper fordeles sig. Det er langt hovedparten, 53,9 %, af alle kandidater, som bor i Hovedstaden, imod 29,9 % af teologerne. Vi ser ligeledes, at teologerne fordeles sig mere jævnt ud over de øvrige regioner, end den samlede gruppe af kandidater gør. Det hænger sammen med, at de fleste af teologernes arbejdspladser – i folkekirkenes sogne - er mere lokalt forankrede end andre kandidaters, ligesom tjenestebolig-ordningen er med til at sikre udbredelsen af teologer i hele landet.

Figur 22: Teologer og samtlige kandidater fordelt på bopælsregion 2022

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

7.2.2 Hvilke kommuner bor teologerne i?

Tabel 10 og Tabel 11 viser, i hvilke kommuner teologer i den erhvervsaktive alder bor. Sammenlagt 860 teologer bor i større sammenhængende byområder som København, Aarhus, Aalborg eller Odense. Det svarer til 26,8 % af teologerne. Resten af teologerne fordeler sig på de øvrige kommuner. Vi har ikke informationer om kommunerne med færrest teologer. Uddannelses- og Forskningsministeriet diskretionerer, når der er fem eller færre teologer i en kommune, hvorfor vi ikke har tal om alle kommuner.

Tabel 10: Teologernes geografiske placering, 2021, 1/2

Kommune	Antal	Kommune	Antal	Kommune	Antal
Albertslund	9	Frederikshavn	20	Hjørring	31
Allerød	11	Frederikssund	25	Holbæk	32
Assens	26	Furesø	22	Holstebro	32
Ballerup	17	Gentofte	52	Horsens	34
Billund	8	Gladsaxe	23	Hvidovre	19
Bornholm	25	Glostrup	6	Høje-Taastrup	14
Brøndby	13	Greve	20	Hørsholm	9
Brønderslev	13	Gribskov	23	Ikast-Brande	18
Egedal	16	Guldborgsund	38	Ishøj	7
Esbjerg	45	Haderslev	35	Jammerbugt	17
Faaborg-Midtfyn	23	Halsnæs	11	Kalundborg	28
Favrskov	34	Hedensted	23	Kerteminde	10
Faxe	23	Helsingør	35	Kolding	43
Fredensborg	15	Herlev	10	København	362
Fredericia	28	Herning	48	Køge	19
Frederiksberg	66	Hillerød	37	Langeland	8

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Tabel 11: Teologernes geografiske placering, 2021, 2/2

Kommune	Antal	Kommune	Antal	Kommune	Antal
Lejre	13	Ringkøbing-Skjern	45	Thisted	25
Lemvig	19	Ringsted	18	Tårnby	10
Lolland	31	Roskilde	42	Tønder	21
Lyngby-Taarbæk	26	Rudersdal	32	Vallensbæk	6
Mariagerfjord	26	Rødovre	17	Varde	24
Middelfart	26	Silkeborg	66	Vejen	26
Morsø	12	Skanderborg	38	Vejle	84
Norddjurs	22	Skive	24	Vesthimmerland	18
Nordfyn	16	Slagelse	33	Viborg	51
Nyborg	15	Solrød	6	Vordingborg	25
Næstved	34	Sorø	16	Aabenraa	23
Odder	23	Stevns	18	Aalborg	96
Odense	78	Struer	12	Aarhus	287
Odsherred	20	Svendborg	32	-	-
Randers	52	Syddjurs	40	-	-
Rebild	8	Sønderborg	28	-	-

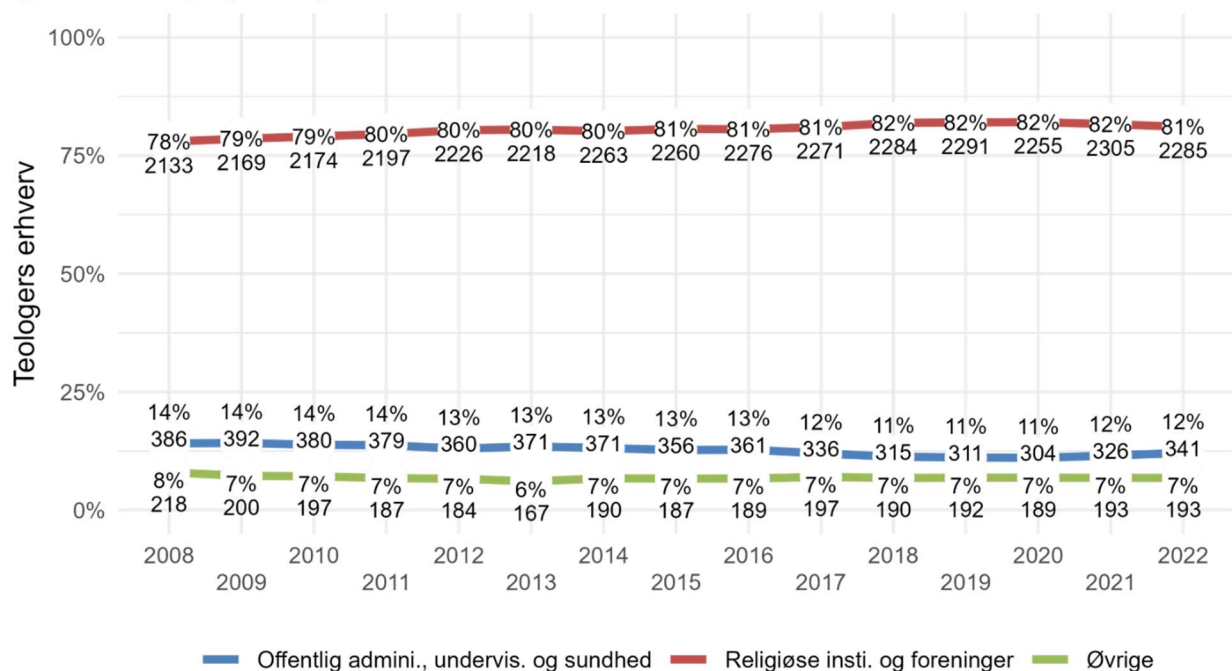
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

7.3 Hvilke brancher arbejder teologerne i?

Figur 23 viser, i hvilke brancher de erhvervsaktive teologer er ansat. Et overvældende flertal af teologerne arbejder i branchen "Religiøse institutioner og foreninger", og både andelen og antallet af teologer i branchen er steget gennem årene. Personer, der arbejder som præster eller i en folkekirkelig organisation, som fx Presse og Kommunikation i Københavns Stift, er placeret i denne gruppe. Branchen "Religiøse institutioner og foreninger" er dog forholdsvis afgrænset, fx er Kirkefondet kategoriseret som "Foreninger, legater og fonde med sygdomsbekæmpende, sociale og velgørende formål" og er derfor ikke under branchen "Religiøse institutioner og foreninger".²⁵

I 2008 arbejdede 78 % af alle teologerne i branchen "Religiøse institutioner og foreninger", hvilket svarede til 2.133 af de dengang 2.731 teologer i arbejde. I 2022 var dette steget lidt til 81 %, hvilket var 2.285 af de 2.819 teologer i arbejde. Det efterlader knap 20 % til øvrige brancher. I 2008 arbejdede sammenlagt 22 % (604) af teologerne i de andre brancher, fordelt på 14 % i "Offentlig administration m.v." og 8 % i de resterende brancher.²⁶ I 2022 arbejdede 19 % (534) af teologerne i andre brancher, fordelt på 12 % (341) i offentlig administration m.v. og 7 % (193) i de resterende brancher.

Figur 23: Teologer fordelt på branche

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

²⁵ Heller ikke organisationer som er organiseret under By-, Land- og Kirkeministeriet, fx Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter, er grupperet i "Religiøse institutioner og foreninger". Kilde: <https://estatistik.dk/branche/religioese-institutioner-og-foreninger/949100> set d. 25.05.2021.

²⁶ Det drejer sig om i alt otte brancher. Disse er: "Erhvervsservice"; "Information og kommunikation"; "Kultur, fritid og anden service"; "Handel og transport mv."; "Industri, råstofvindning og forsyningsvirksomhed"; "Ejendomshandel og udlejning" og "Finansiering og forsikring".

8. Folkekirkens præster - køn, alder og ansættelseskvoter

I dette kapitel gennemgår vi følgende fakta om præsterne: hvor mange der er, kønsfordelingen, deres aldersspredning og ansættelseskvoter. Vi gør opmærksom på, at tallene i dette afsnit beskæftiger sig med antallet af præster, og ikke præsteårsværk. Tallene fra 2018 og frem er opgjort på samme måde for alle årene. De er hentet fra folkekirkens lønsystem per 1. januar for hvert år. Da efterfølgende korrektioner i systemet kan forekomme, og man kan opgøre antallet af ansatte på flere forskellige måder, kan følgende tal afvige lidt fra andre opgørelser.

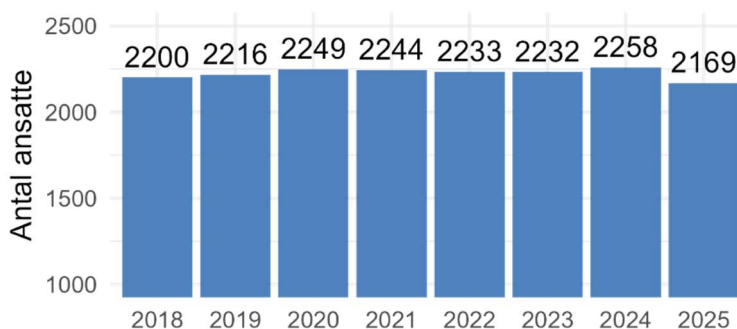
Kort opsummering af kapitlet:

- I 2018 var der 2.200 præster. I 2025 var det samlede antal faldet til 2.169.
- Antallet af ansatte præster faldt fra 2.258 i 2024 til 2.169 i 2025. Dette skyldes primært et fald i antallet af ansatte vikarer. Andre forklaringer kan også gøre sig gældende se afsnit 8.1 for mere.
- Fra 1993 til 2025 er kønsfordelingen rykket fra 71 % mænd og 39 % kvinder til 41 % mænd og 59 % kvinder.
- Den samlede gruppe af præster er blevet ældre. Aldersgennemsnittet er gået fra 47,9 i 1993 til 54 i 2025.
- Det overvældende flertal af præster er ansat på fuldtid.

8.1 Antallet af præster

Antallet af præster steg fra 2018 til 2024, hvor det toppede med 2.258 præster. Fra 2024 til 2025 er det samlede antal præster faldet med 89. Faldet er primært et udtryk for et fald i antallet af ansatte vikarer. Vi ser også et mindre fald i antallet af præster, ansat som tjenestemænd i det gamle lønsystem, uden vi ser en tilsvarende stigning af nyansatte præster. Vi har ingen undersøgelser, som forklarer faldene, men som konsekvens af lønstigningerne med overenskomstforhandlingerne 2024, skulle stifterne tilsammen spare et større millionbeløb på præstebevillingen.²⁷ Det er derfor nærliggende at antage, at dette beløb er fundet ved at spare på vikarer og muligvis have vakancer i stillinger, omend præstemanglen kan have gjort det svært at fylde stillingerne.

Figur 24: Antal præster inklusive vikarer fra 2018 til 2025

Kilde: Fællesfondsløncentret og Folkekirkens It

²⁷ Kilde: Kristeligt Dagblad 23. maj 2024: [I Nordjylland er præstemanglen stor. Alligevel begrænser stiftet nu både nye ansættelser og vikarbrug | Kristeligt Dagblad](#)

8.2 Præsternes ansættelseskvoter

Tabel 12 sammenligner, hvilke kvoter den samlede præstestand var ansat på i 2018 og 2025. Begge år fordeler ansættelserne sig på nogenlunde samme måde. Knap 2.000 stillinger er på 100 % kvote, dvs. de er fuldtidsstillinger. I 2025 er der sammenlagt 194, som er på en eller anden form for deltidsansættelse.

Tabel 12: Antal præstestillinger fordelt på kvoter

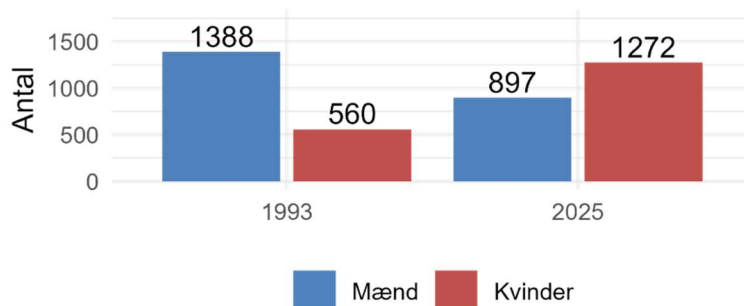
Kvote	2018	2025	Difference
100 %	2.038	1.975	-63
76-99 %	8	7	-1
75 %	36	34	-2
51-74 %	12	9	-3
50 %	82	118	36
26-49 %	5	8	3
25 %	13	14	1
<25 %	6	4	-2
Total	2.200	2.169	-31

Kilde: Fællesfondsløncentret og Folkekirkens It

8.3 Kønsfordeling

Der er sket et markant skifte i præstestandens kønsfordeling. I 1993 var 1.388 af præsterne mænd, svarende til 71,3 %. I 2025 var dette vendt om, og i dag, 2025, er 897 præster mænd, svarende til 41,3 %. I dag er kønsfordelingen altså mere lige, end den var i 1993, nu med en mindre overvægt af kvinder i præstestanden. Tidligere i rapporten har vi beskrevet, at der er nogenlunde ligevægt i kønsfordelingen blandt de attererede fra pastoralseminarieuddannelsen. Fortsætter denne tendens, peger tallene på, at kønsfordelingen i den samlede præstestand kan blive endnu mere afbalanceret på sigt.

Figur 25: Præsternes kønsfordeling i 1993 og 2025

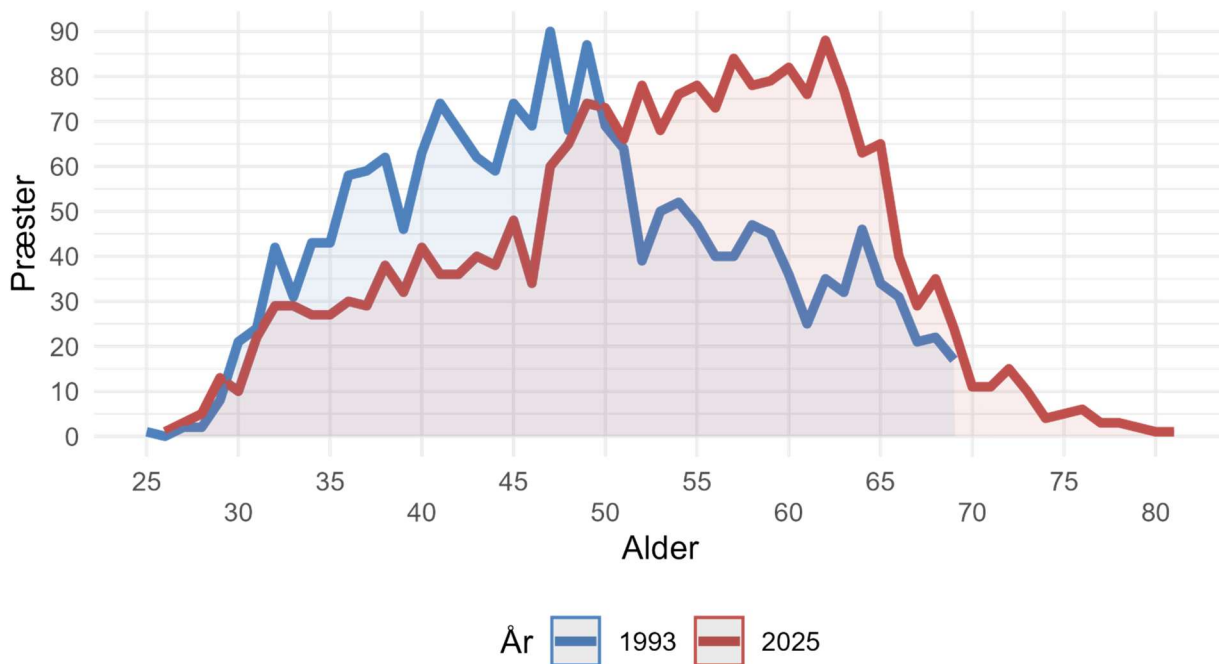

Kilde: Folkekirkens It og Kirkeministeriet

8.4 Aldersfordeling

Præsternes gennemsnitsalder er steget fra 47,9 år i 1993 til 54 år i 2025, hvilket er et tydeligt tegn på, at præstestanden bliver ældre. Figur 26 viser præsternes aldersfordeling i 1993 og 2025. Figuren viser, at størstedelen af præsterne var mellem 35 og 50 år i 1993. I 2025 var dette rykket til 45 til 65 år. Præsternes aldersfordeling følger det samme mønster som teologernes, som også er præget af en stigende gennemsnitsalder.

Figur 26: Aldersfordeling (på år) af præster i 1993 og 2024

Kilde: Folkekirkens It og Kirkeministeriet

Tabel 13 opstiller præsternes alder i aldersgrupper, så man mere præcist kan se, hvordan aldersgrupperne fordeler sig.

Tabel 13: Præsters aldersfordeling

Alder	1993	2025
25-30 år	34	29
30-35 år	183	134
35-40 år	288	171
40-45 år	337	198
45-50 år	383	306
50-55 år	252	366
55-60 år	208	396
60-65 år	172	369
65-70 år	91	139
70-75 år	0	45
75-80 år	0	15
80-85 år	0	1

Kilde: Folkekirkens It

9. Balance mellem tilgang og afgang i præstestanden

I dette kapitel sammenligner vi pastoralseminarieuddannelsens produktion af attesterede med præstestandens udvikling. Vi forsøger med analysen at give et billede af, hvorvidt den nuværende produktion af attesterede fra pastoralseminarieuddannelsen på langt sigt giver nok attesterede til at opretholde præstestanden. Analysen er ikke designet til at forudsige præcist, hvor mange præster der vil være i folkekirken i fremtiden, men skal ses som en temperaturmåling på balancen mellem på den ene side produktionen af attesterede og på den anden side det forventede antal præster, som forlader præstestanden.

I analysen antager vi, at alle attesterede bliver præster. Vi ved, at det ikke er tilfældet, men af metodiske årsager arbejder vi med denne antagelse. I sidste ende letter det vores analyse: hvis vi – under den forudsætning at alle attesterede bliver præster – ikke finder balance mellem tilgang og afgang, vil vi heller ikke finde balance, hvis vi tager højde for at en vis andel af de attesterede ikke bliver præster. Vi tager heller ikke højde for den løbende tilgang af tidligere præster og attesterede, som efter en årrække i andre brancher vælger at søge præsteembede. Vi estimerer desuden ikke på, hvordan §1a-ordningen over tid vil påvirke produktionen af attesterede fremadrettet. Da både rapport og nærværende analyse opdateres årligt, vil produktionen af §1a-attesterede over tid automatisk blive implementeret i fremskrivningen.

Vores analyse bygger således på følgende antagelser og metodiske valg:

- At alle attesterede fra pastoralseminarieuddannelsen bliver præster.
- At præsternes fratrædelsesmønster i fremtiden vil ligne fratrædelserne i perioden 2019-2024.²⁸
- At fratrædelsesmønsteret vil være det samme for alle typer præster.
- At fratrædelsesmønsteret vil være uafhængigt af køn.
- At antallet af attesterede fra pastoralseminarieuddannelsen i fremtiden vil ligge på samme niveau som gennemsnittet af 2017 til 2024.
- At antallet af præster, der er behov for i fremtiden, er uændret i forhold til antallet af præster i 2024.

Kort opsummering af kapitlet:

- Analysen peger på, at der – under de ovennævnte forudsætninger – ikke attesteres et tilstrækkeligt antal til at opretholde præstestanden på langt sigt.
- Årsagen til dette er, at der tilsyneladende ikke er balance mellem afgang og tilgang i præstestanden, fordi produktionen på pastoralseminarieuddannelsen over tid ikke er stor nok til at erstatte den gruppe af præster, som vil gå på pension eller af andre årsager forlade præsteerhvervet de kommende år.

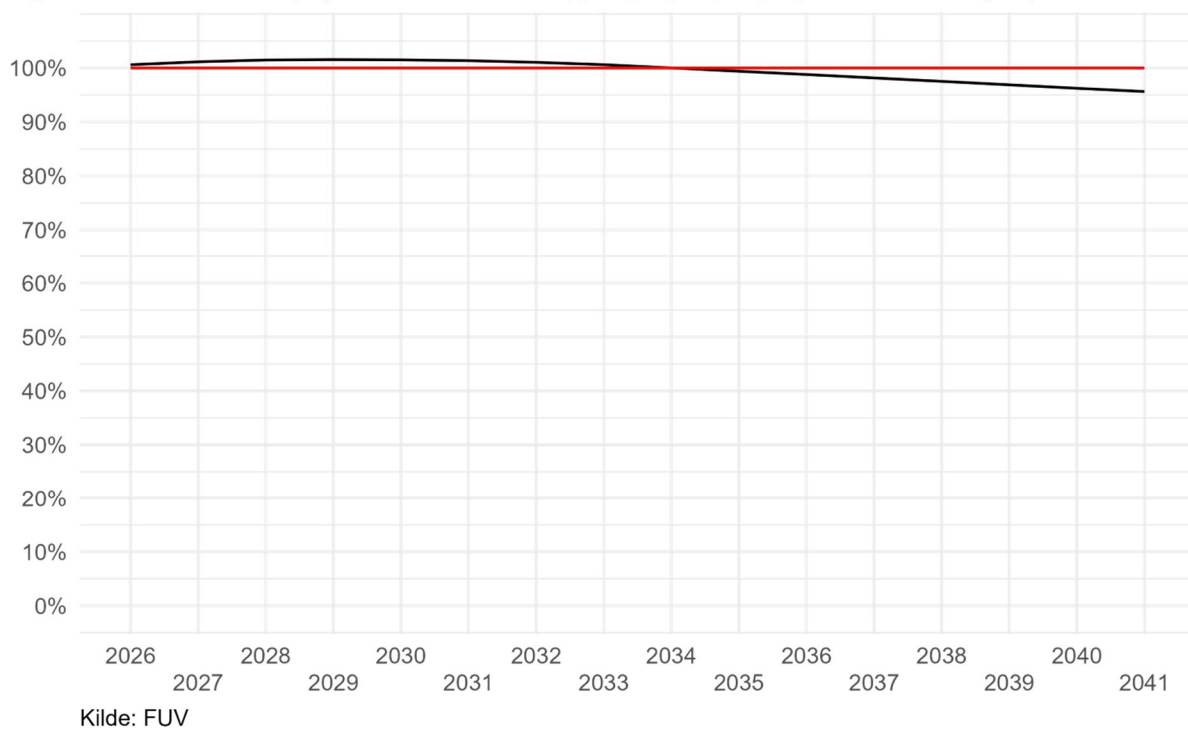
²⁸ Vi har kun fratrædelsesmønstre for 27-årige præster og derover. Derfor har vi samlet alle attesterede, som er yngre end 27 år, og lader dem indgå i analysen som en samlet gruppe 27-årige præster.

9.1 Analysens fund

Figur 27 viser, hvordan vi kan forvente præstestanden vil udvikle sig i forhold til dens 2025 størrelse, hvis alle forudsætninger nævnt i det ovenstående holder. Vi bruger præstestandens størrelse i 2025 som referencepunktet for fremskrivningen. Denne er illustreret ved den røde linje, som igennem hele figuren ligger på 100 %. Den sorte linje viser, hvordan udviklingen i præstestanden vil se ud, hvis analysens forudsætninger alle er sande. De første år vil præstestanden vokse, men efter 2034 vil den begynde at falde under 2025-niveauet, og i 2041 vil antallet af præster være ca. 5 procentpoint mindre end udgangspunktet i 2025.

Det er vigtigt at understrege, at analysen antager, at alle pastoralseminarieuddannede bliver præster, hvilket vi ved ikke er tilfældet. Tilsvarende antager analysen, at alle præster, der forlader embedet som præst aldrig kommer tilbage i præstestanden. Men dette er heller ikke tilfældet. Udsagn som "I 2041 vil præstestanden være faldet med ca. 5 %" er derfor forkerte, fordi analysen kun ser på forskellen mellem præstestanden og antallet af attererede. Udsagn som "Over de næste 15 år vil forskellen mellem præster som går af og antallet af nyuddannede præster vokse" er korrekte. Analysen peger på, at pastoralseminarieuddannelsen med den nuværende tilgang ikke kan afværge den voksende ubalance. Skal præstestanden forblive på det nuværende niveau, er der derfor fortsat behov for at arbejde på rekrutteringen til præsteerhvervet. De nyeste tal for antallet af attererede peger imidlertid på, at indsatsen for at få flere til at gennemføre pastoralseminarieuddannelsen virker, og vi ser flere attererede end tidligere.

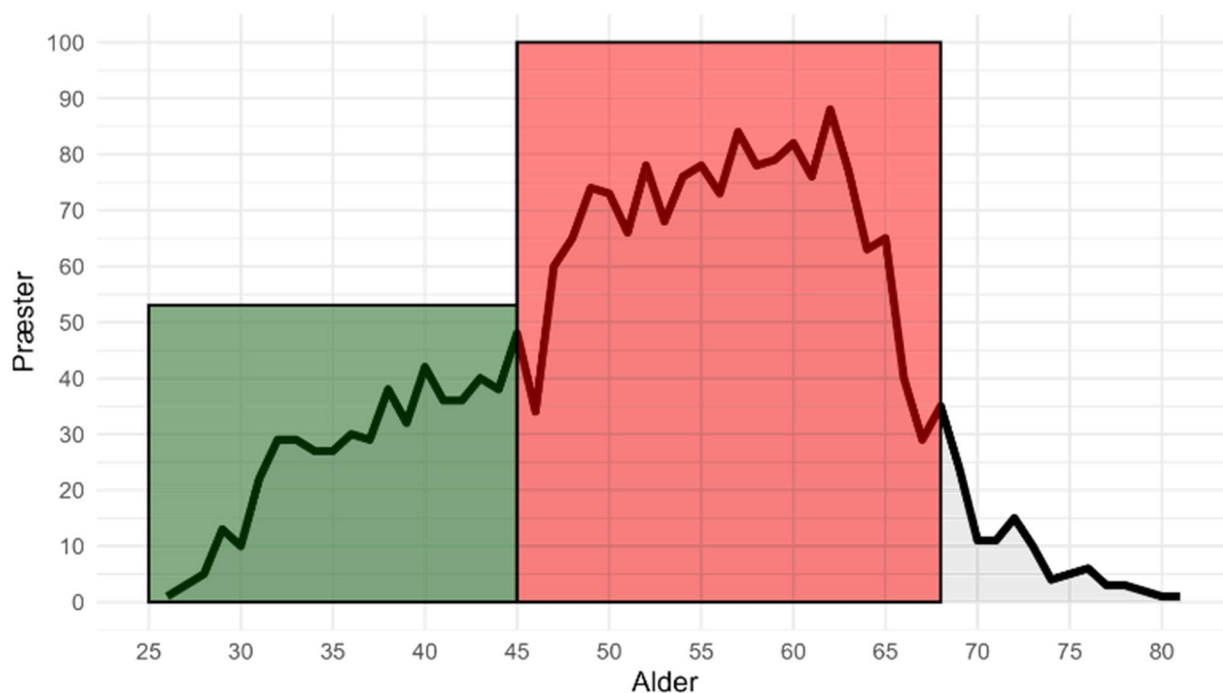
Figur 27: Fremskrivning af balancen mellem afgang og tilgang i præstestanden (i %)

9.2 Bag om fundene

Den primære årsag til faldet i antallet af præster er, at antallet af atterstere de fra pastoralseminarieuddannelsen over tid - sammen med det nuværende antal præster mellem 25 og 44 år - ikke er nok til at erstatte den store gruppe af præster mellem 45 og 68 år, som begynder at gå på pension henover de næste år. Vi har illustreret dette med tal for 2025 i Figur 28. De 25 til 44-årige er markeret med den grønne firkant, og de 45 til 68-årige med den røde firkant. Figuren viser en synlig forskel på størrelsen af de to aldersgrupper, og forskellen er så stor, at de yngre præster sammen med de kommende atterstere over tid ikke er nok til at opveje tabet af de ældre præster.

Figur 28: Præsternes aldersfordeling opdelt i to aldersgrupper, 25-44-årige og 45-68-årige.

Kilde: Folkekirkens It

10. Antal præster, som går på pension de kommende år

Metoden bag den ovenstående fremskrivning kan også bruges til estimere, hvor mange præster der går på pension i de kommende år. Ifølge vores estimat vil 375 præster gå på pension i årene til og med 2035, hvilket svarer til lidt under ca. 34 præster om året, se Tabel 14. Analysen antager, at personer, der fratræder, når de har nået pensionsalderen eller senere, er gået på pension. For mere om metoden bag analysen, se afsnit 11.2.

Tabel 14: Antal pensioneringer 2025-2035

År	Antal pensioneringer
2025	24
2026	27
2027	32
2028	33
2029	36
2030	32
2031	36
2032	39
2033	40
2034	41
2035	36
Total	375

Kilde: Folkekirkens IT

11. Bilag

11.1 Mere om dimensioneringen

I 2015 begyndte indfasningen af dimensionering på de videregående uddannelser med overledighed. Dimensionering er et loft over, hvor mange studerende udvalgte kandidatuddannelser må optage. Det er kun uddannelser med systematisk overledighed, som bliver udtaget til ledighedsbaseret dimensionering. Selve loftet på optaget bliver udregnet på baggrund af ledigheden og tidligere optag.²⁹ Studerende med retskrav kan dog ikke nægtes optag, selvom om det fører til en overskridelse af dimensioneringen. Studerende har et retskrav, hvis de går direkte fra en bacheloruddannelse til en kandidatuddannelse, som bacheloruddannelsen leder videre til.³⁰ Studerende, der ikke har retskrav, fx dem, som ikke søger ind på en kandidatuddannelse senest tre år efter, at de er blevet bachelorer, bliver kun optaget, hvis der er ledige pladser efter, at alle studerende med retskrav er optaget, se fodnote for eksempel.³¹

Universiteterne har nogle friheder i forhold til dimensioneringsloftet. De kan frit fordele lofterne mellem de dimensionerede uddannelser eller helt lukke udbud.³² Derudover kan de, efter godkendelse fra Uddannelses- og Forskningsministeriet, flytte op til 15 pct. af den samlede reduktion til uddannelser, der ikke er udtaget til dimensionering efter beregningsmodellen, hvis dette kan begrundes med udgangspunkt i arbejdsmarkedets behov. Denne løsning blev primært brugt i dimensioneringens første år.³³ Universiteterne kan dermed vælge at friholde enkelte uddannelser for reduktioner. Endelig er der indbygget en mekanisme, hvormed en uddannelse kan optage 10 % flere studerende uden retskrav, hvis loftet er udfyldt af studerende med retskrav.^{34 35}

11.2 Metodebilag til analysen af balance ml. afgang og tilgang

11.2.1 Overordnet om metoden

Fremskrivningen er inspireret af kohorte-komponentmetoden til fremskrivning af befolkningsgrupper.³⁶ I sin simpleste form baserer kohorte-komponentmetoden sig på befolkningsfremgang (fødsler og immigration), befolkningsnedgang (dødsfald og emigration) og en optælling af befolkningen. Som minimum skal alle disse være fordelt på alder. Hvert år fremskriver

---

²⁹ Ledigheden opgøres som ledigheden blandt nyuddannede 4. til 7. kvartal efter endt uddannelse, se kapitel 4.2.7 for denne statistik. Kilde: <https://ufm.dk/uddannelse/videregaende-uddannelse/dimensionering/ledighedsbaseret-dimensionering/uddybende-modelbeskrivelse/Uddybendemodelbeskrivelseopdateret5.2.2021.pdf>

³⁰ Kilde: <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2022/35> § 26.

³¹ Hvis en uddannelse har et loft på 20 studerende, og 18 bachelorer med retskrav søger optagelse, og fem studerende uden retskrav søger optagelse, så bliver 20 studerende optaget. De 18 studerende med retskrav og to studerende uden retskrav. De resterende tre bachelorer uden retskrav bliver ikke optaget.

³² Kilde: <https://ufm.dk/uddannelse/videregaende-uddannelse/dimensionering/ledighedsbaseret-dimensionering/uddybende-modelbeskrivelse/Uddybendemodelbeskrivelseopdateret5.2.2021.pdf>

³³ Kilde: mailkorrespondance med Uddannelses- og Forskningsministeriet.

³⁴ Hvis alle studiepladserne bliver taget af bachelorer med retskrav, kan uddannelsen optage yderligere 10 % uden retskrav. Den førømtalte uddannelse vil i så fald kunne optage 20 med retskrav og to uden.

³⁵ Fra og med i år er der kommet en ny fritagelsesmulighed, hvis et studie har 2 procentpoint mindre ledighed end gennemsnittet. Kilde: <https://ufm.dk/uddannelse/institutioner-og-drift/styring-af-uddannelsesudbud/dimensionering/ledighedsbaseret-dimensionering/vejledning-om-fritagelse-i-den-ledighedsbaserede-dimensionering.pdf>

³⁶ Smith, Stanley K., Jeff. Tayman, and David A. Swanson. A Practitioner's Guide to State and Local Population Projections. 1st ed. 2013. Dordrecht: Springer Netherlands, 2013.

man befolkningen med informationerne om fremgang og nedgang. Med dette får man et estimat for, hvordan befolkningen kommer til at udvikle sig.

11.2.2 Særligt om fremskrivningen af præstestanden

I vores tilfælde ønsker vi ikke at fremskrive en hel befolkning, men en erhvervsgruppe. Det betyder, at fremgang og nedgang skal tilpasses til en sådan. Som nedgang har vi brugt antallet af præster, som forlader præsteembedet. Det har vi gjort ved at se på samtlige præster i fx 2018 og undersøgt, hvor mange der var fraværende fra 2019 og frem. Hvis de ikke var ansat i de efterfølgende år, antager vi, at de har forladt præsteerhvervet. Dette holder vi op imod det totale antal præster fra det undersøgte år. Dette giver os en procent for, hvor mange der forlader embedet.

For at finde fremgangen har vi taget et gennemsnit for de sidste tre år af produktionen af attesterede fordelt på alder. Siden vi ikke har tilfredsstillende tal for, hvor mange som kommer til præstestanden, tager vi ikke højde for de præster, som kommer til præstestanden fra andre erhverv. Dette gør os til gengæld i stand til at stille skarpt på produktionen på pastoralseminarieuddannelsen, og den balance som der på sigt skal være på plads for at have nok præster i fremtiden.

Vi fremskriver ét år ad gangen ved at gange præstestanden med andelen, der bliver i embedet, og lægger antallet af attesterede til. Når dette er gjort, får vi en ny oversigt over præstestanden fordelt på alder, som vi gentager processen på.

Andre fremskrivningsmetoder baserer sig på en fremskrivning af et enkelt tal over tid, fx det totale antal præster over tid.³⁷ Disse metoder skal bruge en tidsserie og/eller andre variabler, som har indflydelse på tallet, m.v. Vi har ikke en lang tidsserie, og vi har ikke en masse ekstra data, som kan bruges i en fremskrivning. Vi har dog præsternes alder, hvilket er en vigtig komponent i kohorte-komponentmetoden. Siden vores data passer til kohorte-komponentmetoden, og vi ikke har data til de andre metoder, har vi valgt kohorte-komponentmetoden.

11.2.3 Særligt om estimatet af præstepensioner

Estimeringen af antallet af præster som går på pensioner, tager den overstående metode og vender den på hovedet. Hvor vi før arbejdede med en overlevelseshenholdsprocent, har vi trukket 1 fra den og dermed fået en fratrædelseshenholdsprocent. Med denne kan vi se, hvor mange som træder ud af præstestanden. Ganger vi antallet af præster i en bestemt alder med fratrædelseshenholdsprocent for deres alder kan vi dermed se, hvor mange med denne alder, som forlader præsteembedet. Da vi kun er interesseret i, hvor mange præster går på pension, beregner vi kun fratrædelser for præster i pensionsalderen og ikke tidligere. Vi har ikke nyere undersøgelser af, hvornår præster går på pension, hvorfor vi bruger den officielle folkepensionsalder som udgangspunkt for, hvilke aldersgrupper som går på pension, når de ikke længere arbejder som præst. Dvs. at frem til 2029 antager vi, at personer over 67 år går på pension, når de stopper, og fra 2030 frem til 2035 er det personer 68 år eller ældre.

---

³⁷ Hyndman, Rob J., and George Athanasopoulos. Forecasting: Principles and Practice. Third print edition. Melbourne: OTexts, 2021. Print.